บทที่ 5

ผลการศึกษาข้อมูล

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ของผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน ด้วยกัน เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ทำการวิจัยต้องการที่จะทำการศึกษาในครั้งนี้ โดยผลของการศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยจะแยกการนำเสนอ ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

<u>ตอนที่ 1</u> จะเป็นการศึกษาถึงข้อมูลโดยทั่ว ๆ ไปของลูกค้าที่ทางผู้วิจัยได้ทำการออกแบบสอบถามจากจำนวนลูกค้ากลุ่มตัวอย่าง 200 ราย จากจำนวนธนาคารทั้งหมด 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) การศึกษาวิเคราะห์ตัวเลขได้อาศัยการสุ่มประชากรแสดงเป็นอัตราส่วนร้อยละ เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะปัจจัยใดบ้างที่จะมีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยการวิเคราะห์ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการนำเสนอผลของการศึกษาในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย ตามรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นการสอบถามลูกค้าที่ใช้บริการอยู่กับธนาคาร ข้อมูลในส่วนนี้จะให้รายละเอียดพื้นฐานของลูกค้า เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ที่จะอธิบายถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบทำให้ผู้ลงทุนกล้าที่จะตัดสินใจร่วมลงทุน หรือไม่กล้าที่จะตัดสินใจร่วมลงทุนกับธนาคารพาณิชย์ในการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารในแต่ละครั้ง ซึ่งผลสรุปจากการศึกษาหากทราบว่าคำตอบจากแบบสอบถามไม่สนใจ สถาบันการเงินจะได้ไม่ต้องเสนอขายหุ้นกู้สำหรับการลงทุนหรือนำตราสารชนิดนี้ออกมาจำหน่าย แต่จะได้แสวงหาหนทางแก้ไขในทิศทางใหม่ ๆ ขึ้นมาเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของธนาคารได้ใหม่ในอนาคต

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของกลุ่มลูกค้าที่มีต่อการศึกษาถึงงบการเงินของธนาคาร ซึ่งสิ่งนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยทราบถึงความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ว่า จะมีความตระหนักในเรื่องของภาพรวมของธนาคารพาณิชย์ว่าเป็นอย่างไร และลูกค้าต้องการที่จะทราบถึงข้อมูลข่าวสารที่แท้จริงของการดำเนินงานของธนาคารหรือไม่

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาในด้านของการวิเคราะห์งบการเงินของธนาคาร เพื่อที่จะประเมินประสิทธิภาพของการประกอบการของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า

ตอนที่ 1 จากการสำรวจกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธนาคารผลของการสำรวจออกมาได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนลูกค้าธนาคารพาณิชย์แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	104	52.0
หญิง	96	42.0
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากการสุ่มของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้เพศตัวอย่างที่ศึกษาตามตารางที่ 5.1ประกอบด้วยเพศชาย ร้อยละ 52.0 เพศหญิงร้อยละ 42.0

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนลูกค้าแยกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	7	3.5
31 - 40 ปี	46	23.0
41 - 50 ปี	61	30.5
51 - 60 ปี	56	28.0
61 ปีขึ้นไป	30	15.0
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

ตารางที่ 5.2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับอายุของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ทำการศึกษาประกอบด้วยลูกค้าที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จนถึง 61 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่ากลุ่มอื่นคือ อายุ 41 - 50 ปี ร้อยละ 30.5 อายุ 51 - 60 ปี ร้อยละ 28.0 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 23.0 อายุ 61ปีขึ้นไป ร้อยละ 15.0 และอายุต่ำกว่า 30 ปี มีเพียงร้อยละ 3.5 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า กลุ่มลูกค้าที่มีอายุ 31 - 60 ปี มีสัดส่วน 3 ใน 4 ของทั้งหมดคือ 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.5 ส่วนที่เหลือจำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.5 เป็นลูกค้าที่อายุต่ำกว่า 30 ปีและมีอายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป จากการศึกษาจะพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นกลุ่มวัยทำงานและวัยกลางคนซึ่งสามารถเข้าใจถึงตัวสินค้าของธนาคารที่ออกมา เป็นกลุ่มที่เข้าใจและรับรู้ข่าวสารในภาวะตลาดต่างๆ ได้ง่ายกว่ากลุ่มอื่น ประกอบกับปัจจุบันสื่อต่าง ๆ อาทิเช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อโฆษณา สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งกลุ่มลูกค้าเหล่านี้สามารถที่จะตัดสินใจและกระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ตนเองมีมาประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจ

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนลูกค้าแยกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	25	12.5
สมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตร	5	2.5
สมรสและมีบุตรแล้ว	158	79.0
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	12	6.0
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.3 จะเห็นว่า ผู้ที่มีสถานภาพสมรสและมีบุตรแล้ว มีอัตราส่วนมากที่สุด คือ 158 ราย หรือร้อยละ 79.0 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีสถานภาพโสด มีจำนวน 25 รายหรือร้อยละ 12.5 สำหรับผู้มีสถานภาพสมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตร และผู้มีสถานภาพหม้าย หรือ หย่าร้าง จะมีจำนวน 5 ราย และ 12 รายตามลำดับ หรือร้อยละ 2.5 และ 6.0 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าที่มีสถานภาพสมรสและมีบุตรแล้ว กับสถานภาพโสด มีสัดส่วนมากกว่า 4 ใน 5 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ทำการศึกษา เพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มมาเพื่อทำการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นกลุ่มของลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์โดยเฉพาะกลุ่มลูกค้าที่มีเงิน

ฝากประเภทเงินฝากประจำเป็นหลักใหญ่ เพราะว่าบุคคลเหล่านี้จะมีวัตถุประสงค์ในการฝากเงินเพื่อจะนำดอกเบี้ยเงินฝากประจำมาเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและเป็นค่าใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน อีกทั้งเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธนาคารที่มีเงินฝากเพียงพอที่จะมีศักยภาพในการตัดสินใจร่วมลงทุนกับธนาคาร

ตารางที่ 5.4 จำนวนลูกค้าแยกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	10.0
ปริญญาตรี	135	67.5
สูงกว่าปริญญาตรี	45	22.5
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.4 ในเรื่องของระดับการศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เมื่อเรียงจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.5 หรือเกือบ 3 ใน 4 ส่วนของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ทำการสุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 45 ราย หรือร้อยละ 22.5 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 10 ราย หรือร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

เนื่องจากกลุ่มลูกค้าเป้าหมายของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการใช้บริการด้านเงินฝากประเภทเงินฝากประจำกับธนาคาร ส่วนใหญ่ที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้จะมุ่งเน้นไปที่กลุ่มลูกค้าที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจในภาวะเศรษฐกิจของประเทศและสภาพการเปิดเสรีทางการเงินในภาวะปัจจุบันที่จะต้องมีการแข่งขันสูง รวมทั้งจะต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญในการจำหน่ายหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ด้วย

ตารางที่ 5.5 แสดงจำนวนลูกค้าแยกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	42	21.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	22	11.0
ธุรกิจส่วนตัว	98	49.0
พนักงานบริษัทเอกชน	32	16.0
อื่น ๆ	6	3.0
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.5 ในเรื่องของอาชีพของกลุ่มลูกค้าที่ทำการศึกษาในครั้งนี้พบว่า เป็นกลุ่มลูกค้าที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวมากเป็นอันดับหนึ่งคือมีจำนวนถึง 98 รายหรือร้อยละ 49 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่ประกอบอยู่ในอาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีจำนวน 42 ราย 32 ราย และ 22 ราย ตามลำดับ หรือมีร้อยละ 21 ร้อยละ 16 และร้อยละ 11 ตามลำดับ

โดยจะเห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวจะมีสัดส่วนถึง 1 ใน 2 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ทำการศึกษา ทั้งนี้เพราะกลุ่มลูกค้าเหล่านี้เป็นกลุ่มที่จะต้องแสวงหาผลกำไรให้กับกิจการของตนเองให้มากที่สุด โดยเมื่อลูกค้ามีเงินอยู่เป็นจำนวนมากพอที่จะแบ่งปันเงินส่วนหนึ่งไปลงทุนเพิ่ม อีกส่วนหนึ่งนำไปหาผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับอย่างแน่นอนและเป็นประจำ หรือมีความแน่นอนกว่าที่จะนำเงินไปลงทุนเพิ่มเติม เพราะอาจจะคาดว่าผลที่นำไปลงทุนไม่คุ้มกับต้นทุนที่เสียไปเนื่องจากภาวะของเศรษฐกิจที่อึมตัว จึงนำเงินมาแสวงหารายได้ชดเชยโดยการนำเงินที่มีอยู่มาฝากเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์ที่มีความสะดวกและปลอดภัยกว่า จึงทำให้กลุ่มลูกค้าเหล่านี้กลายเป็นฐานเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก และสำหรับกลุ่มลูกค้าที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีรายได้แน่นอน แต่อาจจะไม่มีความแน่นอนในการทำการในภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงทำให้กลุ่มลูกค้าเหล่านี้ที่มีเงินอยู่เป็นจำนวนมาก ก็จะนำเงินมาฝากไว้กับธนาคารที่ให้ผลตอบแทนที่แน่นอนกว่า และสามารถเป็นหลักประกันได้ว่าเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันเกิดขึ้น กลุ่มลูกค้าเหล่านี้ก็จะยังพอมีเงินในอนาคต และมีไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ทำให้กลุ่มลูกค้าเหล่านี้จะกลายเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายใหม่ของธนาคารพาณิชย์ในอนาคตที่ธนาคารจะต้องเข้าไปเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของธนาคารให้กับกลุ่มลูกค้าเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 5.6 แสดงจำนวนผู้มีความรู้ด้านบัญชี

ความรู้ด้านบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
มี	89	44.5
ไม่มี	111	55.5
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.6 เรื่องของจำนวนผู้ที่มีความรู้ด้านบัญชี จากตารางจะพบว่า มีจำนวนผู้มีความรู้ทางด้านบัญชีอยู่ 89 จำนวนคิดเป็นร้อยละ 44.5 และผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านบัญชีมีจำนวนอยู่ 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.5

จากโครงสร้างของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านบัญชีมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ทำการศึกษา ซึ่งจะทำให้เราทราบได้ว่ากลุ่มลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ที่มีความรู้ทางด้านบัญชีเป็นอย่างดีนั้น มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มลูกค้าที่ไม่มีความรู้ทางด้านบัญชี แต่ก็ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก หรือมีก็อาจจะมีบางเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะกลุ่มลูกค้าที่มีความรู้ทางด้านบัญชีจะช่วยทำให้การศึกษาในส่วนการวิเคราะห์ทางด้านงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่มีอยู่ในงานวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้มาก แต่จากความแตกต่างที่มีไม่มากนักก็อาจจะทำให้ผลของการศึกษาในด้านอัตราส่วนของธนาคารพาณิชย์ในครั้งนี้ อาจมีความคลาดเคลื่อนบ้างแต่เป็นจำนวนไม่มาก

ตารางที่ 5.7 แสดงจำนวนลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์	จำนวน	ร้อยละ
ธ.กรุงเทพ	63	31.5
ธ.กรุงไทย	23	11.5
ธ.กรุงศรีอยุธยา	52	26.0
ธ.เอเชีย	8	4.0
ธ.นครหลวงไทย	13	6.5
ธ.ไทยธนาคาร	3	1.5
ธ.นครธน	6	3.0
ธ.กสิกรไทย	52	26.0
ธ.ไทยพาณิชย์	55	27.5
ธ.ทหารไทย	7	3.5
ธ.ศรีนคร	12	6.0
ธ.ในเครือต่างประเทศ	3	1.5

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.7 จำนวนลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ พบว่าจากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากธนาคารพาณิชย์จำนวน 4 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพจำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทยจำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยาจำกัด (มหาชน) จำนวนละ 50 ชุด ปรากฏว่าโดยมากจะเป็นกลุ่มลูกค้าที่ทำธุรกรรมกับธนาคารมากกว่า 1 ธนาคาร จะเห็นได้ว่าผลจากการกรอกแบบสอบถามปรากฏว่า จำนวนลูกค้าทั้งหมด 200 คน ได้มีการติดต่อทำธุรกรรมกับธนาคารกรุงเทพเป็นจำนวนมากที่สุด คือมีจำนวน 63 ราย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในการประกอบกิจกรรมของธนาคารพาณิชย์ แต่ละแห่งไม่มีความแตกต่างกันมากนักทั้งในเรื่องของผลิตภัณฑ์ และการให้ผลตอบแทนในรูปของอัตราดอกเบี้ย อีกทั้งธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงโครงสร้างของการดำเนินงานทั้งในเรื่องของการบริการ สถานที่ และในเรื่องของบุคลากรของธนาคาร เพื่อให้ธนาคารสามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในเรื่องของการแข่งขันในด้านการตลาด และการเปิดเสรีทางด้านการเงิน อีกทั้งความเอื้ออำนวยของการติดต่อธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีมาก ทำให้ลูกค้าสะดวกที่จะ

รับบริการและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างสูงสุด จึงเป็นผลทำให้การติดต่อทำธุรกรรมกับธนาคารพาณิชย์ของลูกค้าจึงมีมากกว่า 1 ธนาคาร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 5.8 แสดงถึงการตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
ตัดสินใจร่วมลงทุน	32	16.0
อยู่ระหว่างการตัดสินใจร่วมลงทุน	5	2.5
ไม่ตัดสินใจร่วมลงทุน	163	81.5
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

ตารางที่ 5.8 เป็นตารางที่แสดงให้เห็นถึงกลุ่มของลูกค้าที่ทำการสุ่มตัวอย่างมา ได้ทำการตัดสินใจในการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ จากตารางจะเห็นได้ว่ามีผู้ตัดสินใจร่วมลงทุนกับธนาคารพาณิชย์ อยู่จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.0 อยู่ระหว่างการตัดสินใจร่วมลงทุนจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 และเป็นผู้ที่ได้มีการปฏิเสธไม่คิดร่วมลงทุนในหุ้นกู้กับธนาคารพาณิชย์ จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.5

ทั้งนี้อาจจะเป็นผลมาจากการลงทุนในเรื่องของหุ้นกู้อาจจะเป็นเรื่องใหม่สำหรับลูกค้า ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเรื่องของหุ้นกู้ เป็นเรื่องที่มีการออกมาจำหน่ายให้กับประชาชนเป็นเวลานานแล้ว แต่อาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางรัฐบาลมากเท่าที่ควร หรือการขายโดยมากจะเป็นการขายให้กับกลุ่มสถาบันการเงินมากกว่าการที่มาขายตรงให้กับกลุ่มลูกค้า จึงทำให้เห็นว่าการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมาเป็นเรื่องใหม่ และพึ่งจะมีเมื่อรัฐบาลได้ออกมาตราการ 14 สิงหาคม จึงส่งผลทำให้ลูกค้ามีความรู้สึกไม่มั่นใจในการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารเท่าที่ควร ประกอบกับสื่อต่าง ๆ ที่ออกมาปรากฏให้เป็นข่าวสารให้กับประชาชนโดยทั่วไปมักจะออกมาในด้านลบมากกว่าด้านบวก จึงส่งผลทำให้ประชาชนเกรงกลัวที่จะลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ อีกทั้งจำนวนหรือมูลค่าของการลงทุนให้หุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์นั้นมีจำนวนที่สูงค่อนข้างมากและมีระยะเวลาในการลงทุนที่ยาวนาน ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจในช่วงที่มีการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ เป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำทำให้เม็ดเงินที่ลูกค้าเคยหา

ได้ง่ายกับหาได้ยากขึ้น จึงทำให้การที่ลูกค้าจะตัดสินใจกระทำการในสิ่งใดที่เป็นการลงทุนที่ค่อนข้างจะสูงและมีความเสี่ยงสูงนั้น ลูกค้าจะต้องคิดพิจารณาอย่างรอบครอบและมีความมั่นใจว่าสิ่งที่ตนเองได้ตัดสินใจลงไปนั้น แม้จะให้ผลตอบแทนที่สูงพอสมควรแต่จะต้องมีความเสี่ยงน้อยที่สุด จึงส่งผลทำให้กลุ่มของค้าที่ตัดสินใจซื้อหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์มีค่อนข้างน้อยแต่หากเทียบกับขนาดของจังหวัดเชียงใหม่แล้ว ผู้ทำการวิจัยคิดว่าเป็นจำนวนที่มากพอสมควรกับจังหวัดที่มีศักยภาพเทียบเท่ากับกรุงเทพฯ

ตารางที่ 5.9 แสดงถึงการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้แยกตามธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์	จำนวน	ร้อยละ
ธ.กรุงเทพ	4	12.5
ธ.กสิกรไทย	5	15.6
ธ.ไทยพาณิชย์	8	25.0
ธ.กรุงศรีอยุธยา	15	46.9
รวม	32	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่5.9 ที่แสดงถึงการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ เมื่อแยกตามธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งจากตารางข้างต้นพบว่า จำนวนลูกค้าที่ตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด 32 ราย เป็นจำนวนลูกค้าที่ลงทุนกับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) 15 ราย ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) จำนวน 8 ราย ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) จำนวน 5 ราย และธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) จำนวน 4 ราย ทั้งนี้เกิดจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้เป็นการสุ่มมาจากจำนวนลูกค้าในกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด 200 คน ของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่งจำนวนแห่งละ 50 คน ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเพียงเท่านั้น ไม่ได้เป็นการสอบถามจากลูกค้าเป้าหมายทั้งหมดของธนาคารที่มีมากกว่านี้เพราะธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งในจังหวัดเชียงใหม่ต่างก็มีสาขามากกว่า 10 สาขาดังนั้นผลที่ออกมาถึงแม้จะมีความแตกต่างกันมากแต่ก็ไม่มีผลต่อการศึกษาวิจัย เพราะการศึกษาในครั้งนี้เราต้องการทราบเพียงว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกค้าตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งจะมีการเสนอผลจากการศึกษาต่อไปในตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 แสดงปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

N = 32

ปัจจัย	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด
อัตราผลตอบแทน	32	-	-
ระยะเวลา	18	14	-
ชื่อเสียงและฐานะของธนาคาร	28	4	-
การนำเสนอข้อมูลของพนักงาน	18	14	-
ระยะเวลาการรับผลตอบแทน	18	14	-
ความสะดวกในการขายคืนก่อนครบกำหนด	17	15	-
ความสามารถในการไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนด	21	11	-
ภาวะเศรษฐกิจ	28	4	-
อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน	32	-	-
แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในอนาคต	26	6	-
ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ	15	15	2
ภาวะตลาดหุ้น	15	13	4
ผลการดำเนินงานของธนาคาร	28	4	-
ผลกำไรของธนาคาร	30	2	-
การนำหุ้นกู้มาค้ำประกันได้	12	13	7
ความเชื่อมั่นในตัวธนาคาร	29	3	-
สิทธิประโยชน์ที่คิดมากับการลงทุน	12	17	3

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.10 ที่เป็นการสอบถามจากกลุ่มลูกค้าที่ได้มีการตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ พบว่าโดยมากแล้วลูกค้าจะให้ความสำคัญมากที่สุดเรื่องอัตราผลตอบแทนและอัตราดอกเบี้ยในภาวะปัจจุบันมากที่สุด รองลงปัจจัยที่มีผลทำให้ลูกค้าพิจารณาในการตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ได้แก่ ผลกำไรของธนาคาร ความเชื่อมั่นในตัวธนาคาร ภาวะเศรษฐกิจ ผลการดำเนินงานของธนาคาร รวมทั้งในเรื่องของชื่อเสียงและฐานะของธนาคารพาณิชย์

เมื่อพิจารณาปัจจัยสำคัญในส่วนของลูกค้าแต่ละธนาคารพาณิชย์ จากตารางที่ 5.10-1

ตารางที่ 5.10-1 แสดงปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

N = 32 / (ร้อยละ)

รายละเอียด	ธ.กรุงเทพ N = 4			ธ.กสิกรไทย N = 5			ธ.ไทยพาณิชย์ N = 8			ธ.กรุงศรีอยุธยาN=15		
	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด
อัตราผลตอบแทน	100	-	-	100	-	-	100	-	-	100	-	-
ระยะเวลา	50	50	-	80	20	-	25	75	-	67	33	-
ชื่อเสียงและฐานะของธนาคาร	75	25	-	100	-	-	88	12	-	87	13	-
การนำเสนอข้อมูลของพนักงาน	25	75	-	60	40	-	75	25	-	54	46	-
ระยะเวลาการรับผลตอบแทน	25	75	-	60	40	-	75	25	-	54	46	-
ความสะดวกในการขายคืนก่อนครบกำหนด	25	75	-	60	40	-	63	37	-	54	46	-
ความสามารถในการไถ่คืนก่อนครบกำหนด	25	75	-	80	20	-	63	37	-	73	27	-
ภาวะเศรษฐกิจ	100	-	-	100	-	-	75	25	-	87	13	-
อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน	100	-	-	100	-	-	100	-	-	100	-	-
แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในอนาคต	100	-	-	80	20	-	88	12	-	73	27	-
ภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินฝืด	25	50	25	40	40	20	50	50	-	54	46	-
ภาวะตลาดหุ้น	25	50	25	20	40	40	50	38	12	60	40	-
ผลการดำเนินงานของธนาคาร	75	25	-	100	-	-	88	12	-	87	13	-
ผลกำไรของธนาคาร	75	25	-	100	-	-	88	12	-	100	-	-
การนำหุ้นกู้มาค้ำประกันได้	25	25	50	40	40	20	50	25	25	33	54	13
ความเชื่อมั่นในตัวธนาคาร	75	25	-	100	-	-	75	25	-	100	-	-
สิทธิประโยชน์ที่ติดมากับการลงทุน	25	25	50	40	60	-	50	38	12	33	67	-

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

พบว่าในกลุ่มของลูกค้าที่สุ่มตัวอย่างมาทั้ง 4 แห่ง ในเรื่องของอัตราผลตอบแทนซึ่งจะอยู่ในรูปของดอกเบี้ยที่ลูกค้าจะได้รับในแต่ละงวดที่ได้มีการระบุไว้ในตราสารหนี้นั้น ลูกค้าให้ความ

สำคัญของอัตราผลตอบแทนมากที่สุด ซึ่งอัตราผลตอบแทนในที่นี้หมายถึงผลตอบแทนจากการที่ลูกค้าจะได้รับจากการได้นำเงินมาลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่ได้มีการระบุไว้หน้าใบหุ้นกู้ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้รับจะอยู่ในรูปของดอกเบี้ยที่อาจจะมีการกำหนดรูปแบบของดอกเบี้ยเป็นการกำหนดเพดานดอกเบี้ย ดอกเบี้ยแบบลอยตัว ดอกเบี้ยแบบคงที่ หรือดอกเบี้ยแบบผันแปร ซึ่งก็แล้วแต่ผู้ออกตราสารต้องการที่จะให้ลูกค้าได้รับผลประโยชน์แบบไหน และก็แล้วแต่ความเสี่ยงของตราสารที่ได้ออกด้วย ดังนั้นหากจะพิจารณาถึงการออกหุ้นกู้ในครั้งต่อๆ ไปธนาคารควรจะมุ่งประเด็นการให้ผลตอบแทนคืนกับลูกค้าเป็นสำคัญ เพื่อชดเชยกับความเสี่ยงอันอาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต และเพื่อเป็นสิ่งจูงใจให้กับลูกค้าในการที่จะตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคาร ในเรื่องของระยะเวลาของหุ้นกู้นั้นโดยรูปแบบของตราสารหนี้สามารถกำหนดระยะเวลาที่มีความแตกต่างกันได้แล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้ออกที่ต้องการจะระดมทุนในระยะยาวแบบไหน ซึ่งระยะเวลาการไถ่ถอนคืนอาจจะมีอายุของตราสารที่ 5 ปี 7 ปี 10 ปี หรืออาจจะมากกว่านั้นหรืออาจจะระยะสั้นที่มีอายุของตราการไม่เกิน 1 ปีก็ได้แล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้ออก แต่การออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ในครั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ได้ทำการกำหนดระยะเวลาของหุ้นกู้ไว้ที่ 7 ปี ซึ่งเป็นไปตามกฎระเบียบของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งในกลุ่มลูกค้าบางรายอาจจะพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นอายุของตราสารหนี้นานเกินไป ทำให้ลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งให้ความสำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจลงทุนในตราสารหนี้เพียง18 รายจากจำนวนทั้งหมด 32 รายคิดเป็นร้อยละได้ 56.3 ซึ่งมีมากกว่าครึ่งของการตัดสินใจของลูกค้าที่จะร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารเพียงเล็กน้อย นอกนั้นให้ความสำคัญของระยะเวลาเพียงปานกลางเท่านั้น โดยกลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญของระยะเวลามากที่สุดคือ กลุ่มลูกค้าที่ได้มีการสุ่มตัวอย่างจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ที่มีร้อยละ 80 ของลูกค้าทั้งหมดจำนวน 5 ราย ในขณะที่กลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญของระยะเวลาปานกลางมากที่สุดคือกลุ่มลูกค้าที่ได้มีการสุ่มตัวอย่างจากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ที่มีร้อยละ75 ของลูกค้าทั้งหมดจำนวน 8 ราย ในด้านของชื่อเสียงและฐานะของธนาคารพาณิชย์นั้นก็มีผลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของลูกค้ามากซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 28 ราย จากการสุ่มตัวอย่างของลูกค้าที่ได้จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ87.5 หากพิจารณาในกลุ่มลูกค้าของแต่ละธนาคารพาณิชย์ จะพบว่ากลุ่มลูกค้าของธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ให้ความสำคัญของชื่อเสียงและฐานะของธนาคารพาณิชย์มากที่สุด สำหรับในส่วนของการนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารที่ถือว่าเป็นกุญแจสำคัญเพราะพนักงานของธนาคารจะต้องเป็นบุคคลที่ทำการติดต่อลูกค้า เป็นผู้ที่จะให้ข้อมูลข่าวสารและความเข้าใจในเรื่องของหุ้นกู้กับลูกค้า เพราะการนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารจะเป็นการอธิบายและจูงใจให้ลูกค้าได้มีการตัดสินใจที่จะมาร่วมลงทุนให้หุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคาร ดังนั้นหากพนักงานของธนาคารไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหุ้นและความจำเป็นในการออก

จำหน่ายหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะส่งผลทำให้ลูกค้าเกิดความไม่แน่ใจและลังเลใจในการที่จะลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ได้ ผลปรากฏว่ากลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างนั้นให้ความสำคัญของพนักงานธนาคารที่นำเสนอข้อมูลมากที่สุดจำนวน 18 ราย และให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารปานกลางจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 43.7 ตามลำดับ โดยที่กลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75 ของกลุ่มลูกค้าของธนาคารที่ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 8 ราย และกลุ่มลูกค้าของธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ให้ความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคาร ณ ระดับปานกลางมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75 ของกลุ่มลูกค้าของธนาคารที่ทำการสุ่มตัวอย่างจำนวน 4 ราย ในส่วนของระยะเวลาการรับผลตอบแทน หมายถึงการที่ลูกค้าจะได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนในหุ้นกู้ที่ได้มีการตกลงกันแล้วในใบหุ้นกู้ ซึ่งอาจจะได้รับดอกเบี้ยแบบประจำทุกเดือน หรือ 3 เดือนรับครั้งหนึ่ง หรือรับอัตราผลตอบแทนทุก ๆ 6 เดือน แล้วแต่ธนาคารจะกำหนดซึ่งอาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าที่ได้ตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ให้ความสำคัญของระยะเวลาการรับผลตอบแทนมากที่สุดจำนวน 18 ราย และให้ความสำคัญของระยะเวลาการรับผลตอบแทนปานกลางจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 43.7 ตามลำดับ และในส่วนของเงื่อนไขของหุ้นกู้ที่ธนาคารได้มีการแจ้งว่าจะสามารถไถ่ถอนคืนได้ก่อนครบกำหนด เมื่อหุ้นกู้ที่ได้ถือไว้นั้นมีอายุครบ 5 ปีนับตั้งแต่ได้รับดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนในงวดแรก การขอไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนดของธนาคารพาณิชย์นั้นจะต้องได้รับการขออนุมัติจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนธนาคารพาณิชย์ถึงจะกระทำได้ ซึ่งจะเห็นว่าจากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ จะให้ความสำคัญของการที่ธนาคารสามารถไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนดมากที่สุดจำนวน 21 ราย และให้ความสำคัญของการที่ธนาคารจะสามารถไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนดปานกลางจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.6 และ 34.4 ตามลำดับ สำหรับในเรื่องของภาวะเศรษฐกิจในช่วงของการศึกษาและการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์นั้น เป็นช่วงที่อยู่ในภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยและมีแนวโน้มที่จะหดตัวลงอย่างต่อเนื่อง แต่อาจจะเป็นไปอย่างช้า ๆ ทำให้กลุ่มลูกค้าที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ย่อมให้ความสำคัญของภาวะเศรษฐกิจมากที่สุด เป็นจำนวน 28 รายจากกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมีการตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารจำนวนทั้งหมด 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.5 เห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มตัวอย่างจากธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งนั้น กลุ่มลูกค้าของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ให้ความสำคัญของภาวะเศรษฐกิจมากที่สุดจากจำนวนที่ทำการสุ่มตัวอย่างออกมาได้ เรื่องของอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันก็มีผลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์เช่นกัน อัตราดอกเบี้ยในที่นี้หมายถึงการที่ลูกค้าจะเปรียบเทียบกับ

อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดซึ่งลูกค้าอาจจะเปรียบเทียบผลตอบแทนที่จะได้กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำสูงสุด หรืออาจจะเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารซึ่งแล้วแต่ว่าลูกค้าจะเปรียบเทียบผลได้ผลเสียจากการลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิอ้างอิงกับดอกเบี้ยอะไร ซึ่งการเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ยกับผลตอบแทนจากการลงทุนในแง่ของทฤษฎี อาจจะใช้วิธีการเปรียบเทียบแบบ IRR ก็ได้ แต่การสอบถามจากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมาในครั้งนี้โดยมากลูกค้าจะนิยมเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำสูงสุดของธนาคาร และในช่วงเวลาที่ธนาคารพาณิชย์ได้มีการออกจำหน่ายหุ้นกู้ออกมานั้น เป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่การให้ผลตอบแทนของหุ้นกู้โดยมากก็จะผูกมัดกับอัตราดอกเบี้ยฝากประจำสูงสุด และมีการบวกเพิ่มพิเศษให้ตามข้อตกลง เห็นได้ว่าในขณะที่แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในภาวะช่วงนั้นมีแนวโน้มที่จะลดลง ทำให้ลูกค้าที่เคยได้รับผลตอบแทน จากการฝากเงินประเภทเงินฝากประจำของธนาคารก็ย่อมจะต้องมีรายได้ที่ลดลงอย่างมาก ทำให้อัตราดอกเบี้ยจึงมีส่วนในการร่วมการตัดสินใจในการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคาร จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาจะเห็นได้ว่าลูกค้าให้ความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันมากที่สุดจำนวน 32 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มลูกค้าตัวอย่างที่ได้มีการสุ่มออกมา และในเรื่องของแนวโน้มของดอกเบี้ยในอนาคตก็มีผลต่อการตัดสินใจเช่นเดียวกันแม้ว่าจะไม่ 100 เปอร์เซ็นต์เท่ากับปัจจัยของอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการให้ผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์นั้น อยู่ในรูปของอัตราดอกเบี้ยลอยตัวและมีส่วนบวกเพิ่มพิเศษ จึงเป็นผลทำให้แนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในอนาคตนั้นลูกค้าได้ให้ความสำคัญมากที่สุดจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.3 ของข้อมูลที่ได้ทำการศึกษา ในส่วนของภาวะเงินเฟ้อหรือภาวะเงินฝืด และภาวะตลาดหุ้นของประเทศไทยในช่วงที่มีการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจะเห็นได้ว่าให้ความสำคัญมากที่สุดจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.9 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาเห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าดังกล่าวให้ความสำคัญของภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ ไม่ถึงร้อยละ 50 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าช่วงเวลาที่เกิดภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อของประเทศไทยเป็นไปอย่างรวดเร็วและโดยวิสัยของคนไทยแล้วไม่ค่อยสนใจในเรื่องนี้มากเท่าไรนัก นอกจากนี้ในเรื่องของตลาดหุ้นยังเป็นเรื่องของเพียงแค่กลุ่มคนขนาดเล็กที่ได้มีการเข้ามาเล่นในตลาด ไม่ใช่จำนวนที่มากนักเมื่อเทียบกับกลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการกับธนาคาร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของตลาดหุ้นที่มีการขึ้นลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ลูกค้ามองเห็นถึงภาวะความเสี่ยงที่มีมาก และในขณะเดียวกันในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่ราคาหลักทรัยพ์มีราคาค่อนข้างต่ำตลาดหลักทรัพย์อยู่ในภาวะตลาดซบเซา ทำให้กลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญของภาวะตลาดหุ้นมากที่สุดจึงมีจำนวน 15 รายคิดเป็นร้อยละ 46.9 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ สำหรับผลการ

ดำเนินงานของธนาคาร ผลกำไรของธนาคาร และความเชื่อมั่นในตัวของธนาคารพาณิชย์ จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมาจะพบว่ามีจำนวนลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้มากที่สุดจำนวน 28 ราย 30 ราย และ 29 รายตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 87.5 93.8 และ 90.6 ตามลำดับของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ การที่กลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงาน การหากำไรของธนาคารและความเชื่อมั่นของธนาคารพาณิชย์นั้น อาจจะเป็นเพราะว่าการที่ลูกค้าจะต้องเข้ามาร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ ลูกค้ามีสภาพเป็นเจ้าหนี้ของธนาคารโดยตรง หากการดำเนินงานของธนาคารไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตามที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าหุ้นของธนาคาร และมีผลการดำเนินงานจนถูกธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งให้ลดมูลค่าหุ้น หรือจนกระทั่งมีผลทำให้ธนาคารจะต้องปิดกิจการไป อาจจะทำให้มูลค่าของเงินลงทุนของลูกค้าในครั้งนี้อาจจะสูญไป ทั้งนี้เนื่องจากว่าการลงทุนให้หุ้นกู้ด้อยสิทธิของธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ได้มีการรับประกันในจำนวนเงินที่ลูกค้าได้ลงทุนไป และนอกจากนี้จากคุณสมบัติของหุ้นกู้ด้อยสิทธิในเรื่องของการจะได้รับสิทธิในการได้คืนเงิน ส่งผลทำให้โอกาสที่ลูกค้าจะได้รับเงินคืนจากการลงทุนจะต้องหลังจากที่ธนาคารได้มีการคืนเงินให้กับเจ้าหนี้สามัญและหุ้นกู้อื่น ๆ ที่ธนาคารได้มีการออกจำหน่ายก่อน จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ลูกค้าที่ตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ จึงต้องพิจารณาถึงผลการดำเนินงานของธนาคาร การหาผลกำไรของธนาคาร และ ความเชื่อมั่นในตัวของธนาคาร ดังนั้นการที่ธนาคารจะออกจำหน่ายหุ้นกู้และจะให้มีผู้มาร่วมลงทุนกับธนาคารนั้นธนาคารควรจะแสดงถึงผลการดำเนินงาน และผลกำไรของธนาคารเพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าต่อไปในอนาคต ตลอดจนการให้ความรู้ความสำคัญแก่ผู้สนใจในหุ้นกู้ทุกประเภท เพื่อให้การลงทุนเป็นไปตามข้อมูลที่มีอยู่ มีความเหมาะสมและสมเหตุสมผลเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงทุนมากที่สุด

ตารางที่ 5.11 แสดงเหตุผลในการปฏิเสธการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

N = 163

ปัจจัย	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด
อัตราผลตอบแทน	51	102	10
ระยะเวลา	119	42	2
ชื่อเสียงและฐานะของธนาคาร	98	59	6
การนำเสนอข้อมูลของพนักงาน	35	128	-
ระยะเวลาการรับผลตอบแทน	39	112	12
มูลค่าของเงินลงทุน	158	5	-
ความสามารถในการไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนด	51	84	28
ภาวะเศรษฐกิจ	157	4	2
อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน	43	89	31
แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในอนาคต	42	89	32
ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ	39	88	36
ภาวะตลาดหุ้น	59	43	61
ผลการดำเนินงานของธนาคาร	107	47	9
ผลกำไรของธนาคาร	136	20	7
ความสะดวกในการขายคืนก่อนครบกำหนด	54	76	33
ความไม่แน่นอนในการได้คืนเงินต้นกลับมา	153	8	2

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

ในตารางที่5.11 ที่แสดงให้เห็นถึงปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ลูกค้าทำการปฏิเสธการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ จะพบว่าจากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจากธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง ผลปรากฏว่าจากกลุ่มลูกค้าที่ได้มีการปฏิเสธการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์นั้นปัจจัยที่มีผลทำให้ลูกค้าทำการปฏิเสธการลงทุนในครั้งนี้มากที่สุดได้แก่ มูลค่าของเงินลงทุนที่มีจำนวนถึง 158 รายจากกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างและปฏิเสธการลงทุน รองลงมาได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ ความไม่แน่นอนในการจะได้รับคืนเงินต้นทั้งจำนวน ระยะเวลาของการลงทุน ผลกำไรของธนาคารและผลการดำเนินงานของธนาคารตามลำดับ และหากจะพิจารณาดูกลุ่มของลูกค้าในแต่ละธนาคารที่ได้ทำการปฏิเสธิการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารจากตารางที่ 5.11-1

ตารางที่ 5.11-1 แสดงเหตุผลในการปฏิเสธการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

N = 163 / (ร้อยละ)

รายละเอียด	ธ.กรุงเทพ N = 45			ธ.กสิกรไทย N = 45			ธ.ไทยพาณิชย์N= 39			ธ.กรุงศรีอยุธยาN=34		
	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด	สำคัญมากที่สุด	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อยที่สุด
อัตราผลตอบแทน	40	56	4	38	62	-	33	59	8	9	76	15
ระยะเวลา	64	36	-	73	27	-	90	10	-	65	29	6
ชื่อเสียงและฐานะของธนาคาร	56	40	4	73	27	-	46	46	8	65	32	3
การนำเสนอข้อมูลของพนักงาน	20	80	-	16	84	-	23	77	-	29	71	-
ระยะเวลาการรับผลตอบแทน	36	56	8	11	84	5	28	72	-	21	62	17
มูลค่าของเงินลงทุน	100	-	-	100	-	-	92	8	-	94	6	-
ความสามารถในการไถ่ถอนก่อนฯ	47	36	17	11	76	13	48	26	26	18	71	11
ภาวะเศรษฐกิจ	100	-	-	96	4	-	100	-	-	88	6	6
อัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน	33	56	11	16	67	17	34	34	33	24	62	14
แนวโน้มดอกเบี้ยในอนาคต	31	56	13	16	67	17	34	34	33	24	62	14
ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ	29	60	11	16	63	21	28	46	26	24	44	32
ภาวะตลาดหุ้น	53	31	16	29	18	53	41	26	33	18	32	50
ผลการดำเนินงานของธนาคาร	42	49	9	73	27	-	79	13	8	71	24	5
ผลกำไรของธนาคาร	80	16	4	96	4	-	84	8	8	71	24	5
ความสะดวกในการขายคืนก่อนฯ	36	49	15	16	76	8	54	21	25	30	35	35
ความไม่แน่นอนในการได้คืนเงินฯ	87	13	-	100	-	-	100	-	-	88	6	6

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

พบว่าเมื่อพิจารณาในส่วนของลูกค้าของแต่ละธนาคารจากการไปสุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 200 ชุด และได้ทำการปฏิเสธการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์รวมจำนวนทั้งหมด 163 ราย ผลปรากฏว่า ในส่วนของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ลูกค้าจะได้รับจากการร่วมลงทุนกับธนาคารในครั้งนี้ เป็นเหตุผลที่ทำให้ลูกค้าทำการปฏิเสธเพียงแค่ 51 ราย จากจำนวนลูกค้าทั้งหมดที่มีการปฏิเสธ 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.3 โดยที่กลุ่มลูกค้าที่ทำการปฏิเสธการลงทุนเนื่องจากอัตราผลตอบแทนที่ลูกค้าจะได้รับ เห็นว่าสำคัญมากที่สุดได้แก่กลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มตัว

อย่างจากธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ที่คิดเป็นร้อยละ 38 ของกลุ่มลูกค้าของธนาคารที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมาจำนวน 45 ราย และกลุ่มลูกค้าของธนาคารที่ทำการปฏิเสธการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ในเรื่องของอัตราดอกเบี้ย ที่เห็นว่ามีความสำคัญเพียงปานกลางได้แก่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) คิดเป็นร้อยละ 76.0 ของกลุ่มลูกค้าของธนาคารที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมาจำนวน 34 ราย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าลูกค้าเห็นว่าอัตราผลตอบแทนที่ลูกค้าจะได้รับจากการลงทุนในครั้งนี้สูงพอที่หน้าจะเสี่ยงลงทุน จึงให้ความสำคัญของอัตราผลตอบแทนเพียงปานกลาง ในเรื่องของระยะเวลาของการลงทุน จะเห็นได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้ลูกค้าทำการปฏิเสธการลงทุน เพราะในกลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มตัวอย่างมาให้ความสำคัญมากที่สุดในปัจจัยนี้จำนวน 119 รายคิดเป็นร้อยละ 73 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมา ซึ่งลูกค้าในกลุ่มของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ได้ให้ความสำคัญของระยะเวลามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 89.7 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมา สำหรับกลุ่มลูกค้าของธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ได้ให้ความสำคัญของระยะเวลาปานกลางคิดเป็นร้อยละ 35.5 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมา ในขณะเดียวกันในกลุ่มของลูกค้าของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ได้ให้ความสำคัญของการปฏิเสธการไม่ร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มมา ปรากฏว่ามีลูกค้าให้ความสำคัญของระยะเวลาน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.9 ของกลุ่มลูกค้าจากจำนวน 34 ราย ในด้านปัจจัยของชื่อเสียงและฐานะของธนาคารพาณิชย์นั้น กลุ่มลูกค้าที่ให้ความสำคัญของปัจจัยในตัวนี้ถึง 98 ราย หรือร้อยละ 60.1 ของกลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มมา และให้ความสำคัญปานกลางจำนวน 59 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 36.2 ของกลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มมา จะเห็นได้ว่าชื่อเสียงและฐานะของธนาคารย่อมมีผลต่อการตัดสินใจของลูกค้า เพราะถ้าหากธนาคารมีชื่อเสียงและฐานะในด้านลบก็จะมีผลต่อความมั่นคงของธนาคารได้ สังเกตจากตารางได้ว่ากลุ่มลูกค้าจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาของธนาคารทั้ง 4 แห่งได้ให้ความสำคัญของปัจจัยตัวนี้ทั้งที่มากที่สุด และปานกลางค่อนข้างใกล้เคียงกัน สำหรับการนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารเกี่ยวกับการออกจำหน่ายหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ ที่มีผลต่อการปฏิเสธการร่วมลงกับธนาคารพาณิชย์นั้น จะเห็นได้ว่าจากกลุ่มตัวอย่างของลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาได้ให้ความสำคัญของปัจจัยตัวนี้มากที่สุดเพียงจำนวน 35 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 21.2 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการปฏิเสธ แต่กลับเห็นว่าความสำคัญของการนำเสนอข้อมูลของพนักงานนั้นมีความสำคัญในระดับปานกลางถึง 128 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 78.5 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการปฏิเสธ ย่อมหมายความว่า การนำเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารนั้น ไม่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มลูกค้ามากนัก เพราะลูกค้าโดยมากของธนาคารที่ธนาคารได้นำไปเสนอขายหุ้นกู้เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ดีอยู่แล้ว และกลุ่มลูกค้าเหล่านี้ก็สามารถหาข้อมูลข่าวสารได้

จากหลายกระแส เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่าตราสารหนี้ที่ตนเองจะร่วมลงทุนจะคุ้มทุนมากน้อยแค่ไหน ทำให้การเสนอข้อมูลของพนักงานธนาคารจึงไม่ค่อยมีผลต่อการตัดสินใจในการร่วมลงทุนของลูกค้าเท่าไรนัก สำหรับปัจจัยในเรื่องของระยะเวลาการรับผลตอบแทน คือระยะเวลาที่ลูกค้าจะได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนในหุ้นกู้ ซึ่งอาจจะได้รับทุกเดือน หรือได้รับ 3 เดือนครั้ง 6 เดือนครั้ง หรือปีละครั้ง ก็ได้แล้วแต่ข้อตกลงของธนาคารในการออกหุ้นกู้ซึ่งจะพบว่า ปัจจัยในส่วนนี้จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาจะให้ความสำคัญในระดับปานกลางมากที่สุด คือมีจำนวน 112 ราย จากกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ทำการปฏิเสธในการลงทุนในหุ้นกู้จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.0 โดยที่ในกลุ่มลูกค้าของธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ได้ให้ระดับความสำคัญของระยะเวลาการรับผลตอบแทนในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 84.0 ทั้งหมดของกลุ่มลูกค้าของธนาคารที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมา และในขณะเดียวกันก็มีกลุ่มลูกค้าของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ที่ให้ความสำคัญของปัจจัยนี้ในระดับความสำคัญน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 17.0 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าลูกค้าถือว่าการที่จะได้รับอัตราดอกเบี้ยไม่ว่าจะได้รับทุกเดือน หรือ 3 เดือนครั้ง 6 เดือนครั้ง ก็มีสภาพเหมือน ๆ กับการที่ลูกค้าได้นำเงินมาฝากประจำไว้กับธนาคารประเภท 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปีที่ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเมื่อครบกำหนด ทำให้การรับดอกเบี้ยไม่มีผลแตกต่างกับที่ลูกค้าเคยฝากเงินไว้กับธนาคาร จึงถือได้ว่าปัจจัยนี้ไม่ค่อยมีผลเท่าไรต่อการตัดสินใจของลูกค้า ในการที่จะร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคาร แต่สำหรับปัจจัยในเรื่องของมูลค่าของเงินลงทุนของหุ้นกู้ของธนาคารในแต่ละครั้ง จะมีมูลค่าขั้นต่ำที่ 10 ล้านบาท ย่อมหมายความว่าลูกค้าที่มีความสนใจในการที่นำเงินมาลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารลูกค้าจะต้องมีเงินฝากกับธนาคารแล้วอย่างน้อย 10 ล้านบาท ถึงจะมีอำนาจในการซื้อหุ้นกู้ของธนาคารได้ หรือถ้าเป็นนิติบุคคลก็จะต้องมีสินทรัพย์รวมตามงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วว่ามีสินทรัพย์ตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไป จึงจะมีสิทธิซื้อได้ในมูลค่าเริ่มต้นที่ 1 ล้านบาท ถือได้ว่าเป็นมูลค่าที่สูงหากเปรียบเทียบกับลูกค้าเงินฝากโดยทั่วไป หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นจำนวนเงินที่มากเกินไปที่ลูกค้าจะนำมาเสี่ยงในการลงทุนในครั้งนี้ ทำให้ปัจจัยนี้จึงมีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มลูกค้าในการที่จะปฏิเสธในการลงทุนหุ้นกู้ของธนาคารจำนวน 158 รายหรือคิดเป็นร้อยละ96.9 ของกลุ่มลูกค้าที่ปฏิเสธ ที่เหลืออีก ร้อยละ 3.1 เป็นผู้ที่ให้ระดับของปัจจัยนี้ในระดับความสำคัญปานกลาง จากตารางที่5.11-1 จะเห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ให้ระดับความสำคัญของปัจจัยนี้ที่เหมือน ๆ กัน แต่สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวกับความสามารถในการไถ่ถอนคืนได้ก่อนครบกำหนดหมายถึง การที่ธนาคารมีเงื่อนไขกับลูกค้าว่าหากหุ้นกู้ที่ลูกค้าได้ทำการตัดสินใจซื้อไปนั้นเมื่อถือครองครบ 5 ปี แต่ยังไม่ถึง 7 ปีตามอายุของตราสารธนาคารมีสิทธิที่จะขอไถ่ถอนคืนก่อนได้ การของไถ่ถอนคืนของธนาคารในแต่ละครั้งนั้นธนาคารจะต้องทำการขออนุญาติและต้องได้รับการอนุมัติจาก

ธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน จึงจะทำการไถ่ถอนคืนได้ ซึ่งในปัจจัยส่วนนี้ลูกค้าโดยมากให้ความสำคัญอยู่ในระดับความสำคัญปานกลางมากที่สุด มีจำนวน 84 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.5 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมา ที่เหลือก็จะให้ระดับความสำคัญ ณ ที่ความสำคัญมากที่สุด จำนวน 51 ราย และระดับความสำคัญน้อยที่สุด จำนวน 28 ราย จะเห็นได้ว่าปัจจัยนี้ลูกค้าค่อนข้างที่จะให้ความสำคัญ หรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่บ้าง ดังนั้นธนาคารควรที่จะสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าว่าธนาคารมีความประสงค์ที่จะคืนเงินให้กับลูกค้าแน่นอนเมื่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของลูกค้าในการที่จะร่วมลงทุนหรือไม่ร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ ที่ได้ให้ระดับความสำคัญของการตัดสินใจมากที่สุดของลูกค้าอีกปัจจัยหนึ่งก็คือ ภาวะเศรษฐกิจ ที่มีจำนวนถึง 157 ราย จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจจะเป็นผลมาจากการออกหุ้นกู้ของธนาคารเป็นการออกในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับที่ถอดถอย หรืออยู่ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจซบเซา ทำให้การที่ลูกค้าจะนำเงินก้อนใหญ่มาลงทุนกับธนาคารพาณิชย์ในช่วงมีปัญหาของสภาพคล่อง หนี้ที่ไม่อาจจะก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งผลกำไรของธนาคารที่ปรากฏออกมาสู่ประชาชนเป็นผลขาดทุน การลงทุนในธุรกิจชะงัก ผลของภาวะเศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกตัวหนึ่ง ที่ทำให้ลูกค้าไม่กล้าที่จะลงทุนในหุ้นกู้ที่ลูกค้ามองว่ามีความเสี่ยงค่อนข้างสูงมาก หากแยกมองพิจารณาในแต่ละธนาคารพาณิชย์ก็จะเห็นได้ว่าลูกค้าของทั้ง 4 กลุ่มธนาคารพาณิชย์ได้ให้ความคิดเห็นที่เหมือนกัน คือให้ระดับความสำคัญของปัจจัยในเรื่องของภาวะเศรษฐกิจมากที่สุด แต่สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวกับเรื่องของอัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน และปัจจัยในเรื่องของแนวโน้มของดอกเบี้ยในอนาคตนั้น ปรากฏว่ากลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาได้ให้ระดับความสำคัญของปัจจัยใน 2 ตัวนี้ ณ ระดับของความสำคัญปานกลางมากที่สุด รองลงมาให้ระดับความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับ 2 และความสำคัญน้อยที่สุดเป็นอันดับ 3 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าลูกค้าคงจะพิจารณาแล้ว ว่าผลตอบแทนที่ลูกค้าจะได้รับจากการลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์นั้นธนาคารพาณิชย์นั้น โดยมากธนาคารพาณิชย์ได้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบอัตราดอกเบี้ยลอยตัว กล่าวคือได้มีการกำหนดไว้ว่าลูกค้าจะได้รับผลประโยชน์ในรูปของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำสูงสุดบวกเพิ่มอีกกี่เปอร์เซ็นต์ก็แล้วแต่ที่ธนาคารจะกำหนด หรือธนาคารได้มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ แต่เป็นอัตราที่สูงที่ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจในการได้ร่วมลงทุนในครั้งนี้ จึงเป็นผลทำให้อัตราดอกเบี้ยในช่วงเวลาดังกล่าว และแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในอนาคต จึงไม่ค่อยมีผลต่อการตัดสินใจในการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์เท่าที่ควร ส่วนในเรื่องของภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อก็เช่นเดียวกัน ที่ไม่ค่อยมีผลต่อระดับการตัดสินใจของกลุ่มลูกค้าที่จะทำการร่วมลงทุน แต่สำหรับในปัจจัยในเรื่องของภาวะตลาดหุ้นนั้นปรากฏว่า ลูกค้าให้ระดับความสำคัญที่ใกล้เคียงกันโดยที่ ณ ระดับความสำคัญมากที่สุด และ ณ

ระดับความสำคัญปานกลางนั้น มีสัดส่วนเกือบ 2 ใน 3 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมา แสดงว่าในกลุ่มของลูกค้าที่ทำการปฏิเสธในการซื้อหุ้นของธนาคาร โดยมากอาจจะเป็นทั้งลูกค้าที่มีเงินฝากกับธนาคารและเป็นลูกค้าที่ให้ความสนใจในเรื่องของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งถือได้ว่าราคาของหุ้นของธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์ ก็มีผลมีต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนของลูกค้าเช่นกัน นอกจากนี้ภาวะการเคลื่อนไหวของตลาดหุ้นก็มีผลต่อการตัดสินใจในการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของลูกค้าได้ เพราะในกลุ่มลูกค้าเหล่านี้จะเป็นกลุ่มที่ชอบความท้าทาย ชอบความรวดเร็ว และเห็นผลของกำไรในระยะสั้น ดังนั้นการที่จะนำเงินมาลงทุนในหุ้นกู้ซึ่งถือได้ว่าเป็นตราสารหนี้ที่มีระยะเวลาการลงทุนที่ยาวนาน แม้จะได้รับผลตอบแทนที่แน่นอนทุกๆ เดือนแต่ก็ยังคงมีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นสูงอยู่ ลูกค้าที่อยู่ในกลุ่มเหล่านี้ย่อยเห็นว่าการนำเงินไปลงทุนในตลาดหุ้นนั้นยังคงที่จะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่า สำหรับปัจจัยในเรื่องของผลการดำเนินงานของธนาคารและผลกำไรของธนาคาร จะเห็นได้ว่าลูกค้าจะให้ความสำคัญในเรื่องของ ปัจจัยในการหาผลกำไรของธนาคารพาณิชย์มากกว่า ซึ่งในปัจจัยนี้มีจำนวนลูกค้าถึง 136 ราย ในขณะที่ลูกค้าให้ระดับความสำคัญในเรื่องของผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ณ ระดับความสำคัญมากที่สุดจำนวน 107 ราย ทั้งนี้เพราะในเรื่องของผลกำไรของธนาคาร เป็นเรื่องของการที่จะแสดงให้เห็นถึงความมั่งคงของธนาคาร เป็นเรื่องที่ลูกค้าสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายกว่าในเรื่องของการดำเนินงานของธนาคาร เพราะถ้าธนาคารมีผลกำไรย่อมหมายความว่าธนาคารมีทางรอด แต่ถ้าธนาคารมีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนย่อมหมายความว่าธนาคารจะต้องพยายามหารายได้หรือลดค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นๆ มาชดเชยในส่วนที่ขาดหายไปมาเพื่อทำให้ธนาคารมีผลกำไร ซึ่งเป็นสิ่งที่ลูกค้าจะสามารถสอบถามหรือหาข้อมูลในส่วนนี้ง่ายเพราะธนาคารจะต้องมีการแจ้งผลการดำเนินงานการหากำไรของธนาคารทุกครึ่งปี แต่ก็ยังมีกลุ่มลูกค้าที่ให้ระดับความสำคัญของปัจจัยทั้ง 2 ณ ระดับความสำคัญน้อยที่สุดในสัดส่วนไม่ถึง 1 ใน 3 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้การสุ่มตัวอย่างมา จึงถือได้ว่าน้อยที่สุดจนไม่มีผลต่อการตัดสินใจ สำหรับปัจจัยในเรื่องของความสะดวกในการสามารถขายคืนก่อนครบกำหนดซึ่งลูกค้าจะต้องขายคืนในตลาดรองนั้น จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างจะเห็นได้ว่าลูกค้าให้ความสำคัญ ณ ระดับความสำคัญปานกลางมากที่สุด เป็นจำนวน 76 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 46.6 ของกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมา ซึ่งหากพิจารณาถึงสัดส่วนของระดับความสำคัญ ณ ระดับความสำคัญมากที่สุด และ ณ ระดับความสำคัญปานกลางจะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนที่มากกว่า 2 ใน 3 ของกลุ่มลูกค้าที่ทำการสุ่มตัวอย่าง ย่อมแสดงให้เห็นว่าการที่ลูกค้าจะสามารถมีโอกาสในการที่จะจำหน่าย หุ้นกู้ที่ตนเองได้ลงทุนก่อนครบกำหนดหรือก่อนที่ธนาคารจะของไถ่ถอนคืนก่อนครบกำหนดก็เป็นปัจจัยสำคัญเช่นกันที่ทำให้ลูกค้าหันมาสนใจร่วมลงทุน ดังนั้นธนาคารและรัฐบาลควรสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อตลาดรองที่จะทำการรับซื้อขายแลกเปลี่ยนการถือหุ้นกู้

ของธนาคาร เพราะถ้าตลาดนี้มีความพร้อมและความสมบูรณ์ก็จะทำให้โอกาสที่ลูกค้าอาจจะเข้ามาร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารย่อมมีมากขึ้น สำหรับปัจจัยสุดท้ายที่มีผลต่อการตัดสินใจร่วมลงทุนต่อหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ปัจจัยในเรื่องของความไม่แน่นอนในการที่จะไม่ได้รับคืนเงินต้น ทั้งนี้เพราะการลงทุนในหุ้นกู้เป็นการลงทุนในระยะยาวผู้ลงทุนจึงไม่สามารถที่จะกำหนดได้ว่าการลงทุนนั้นปลอดภัยแล้วหรือยัง ซึ่งหากอนาคตข้างหน้าการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์หรือการสั่งงานของธนาคารแห่งประเทศไทย มีความผิดพลาดเกิดขึ้น จนเป็นผลทำให้ธนาคารพาณิชย์โดนสั่งให้ลดทุนหรือปิดกิจการไป ก็จะทำให้มูลค่าของเงินที่ลูกค้าได้นำมาลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์มีค่าเกือบเป็นศูนย์ เพราะหากเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นจริง หุ้นกู้ที่ธนาคารออกจำหน่ายรัฐบาลไม่เข้ามาทำการรับประกันให้กับผู้ลงทุน อีกทั้งเมื่อต้องมีการจ่ายเงินคืนให้กับเจ้าหนี้ของธนาคาร แม้ว่าการลงทุนในหุ้นกู้เปรียบเสมือนการที่ลูกค้านำเงินมาให้ธนาคารกู้ยืม แต่ธนาคารจะต้องมีภาระคืนเงินให้กับเจ้าหนี้สามัญก่อน จึงเป็นผลทำให้ปัจจัยในตัวนี้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่จะเข้ามาร่วมในการลงทุนมากพอ เหมือนกับปัจจัยในเรื่องของมูลค่าของเงินลงทุน และภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่มีจำนวนถึง 153 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 93.9 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่3 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของลูกค้าเกี่ยวกับงบการเงินของธนาคาร

ตารางที่ 5.12 แสดงจำนวนลูกค้าที่ใช้เกณฑ์ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ตัดสินใจ

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
พิจารณา	132	66.0
ไม่พิจารณา	68	34.0
รวม	200	100.0

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่5.12 ที่แสดงจำนวนลูกค้าที่มีความคิดเห็นในเรื่องการพิจารณาวิเคราะห์งบทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่จะนำมาใช้ในการประกอบพิจารณาตัดสินใจในการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 200 ราย จะพบว่าลูกค้ามีความประสงค์ที่จะนำงบการเงินของธนาคารมาช่วยในการตัดสินใจถึง 132 รายหรือคิดเป็นร้อยละ

66 และมีจำนวนลูกค้าที่ไม่ประสงค์จะนำงบการเงินของธนาคารมาประกอบการพิจารณาจำนวน 68 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 34 ของจำนวนกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ทำการวิจัย

จะเห็นได้ว่าจำนวนกลุ่มลูกค้าที่ต้องการนำงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ มาประกอบการตัดสินใจมีสัดส่วนที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด ย่อมแสดงให้เห็นว่าลูกค้ามีความต้องการที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการเคลื่อนไหว และมีความต้องการที่จะตรวจสอบหรือต้องการรับรู้ถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงของธนาคาร เพราะการที่จะนำเงินมาลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารนั้น ย่อมหมายความว่าลูกค้าเปรียบเสมือนเป็นผู้นำเงินมาให้ธนาคารกู้ยืม ดังนั้นลูกค้าก็ย่อมต้องการที่จะรับรู้ถึงความสามารถในการดำเนินงาน ความสามารถในการหากำไรของธนาคาร รวมทั้งกลุ่มลูกค้าเหล่านี้อาจจะมีความต้องการที่จะรู้ถึงการที่ธนาคารจะนำเงินจำนวนนี้ไปใช้จ่าย ในแง่ของการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือเปล่า เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีความมั่นใจว่าจำนวนเงินที่ได้นำไปลงทุนกับธนาคารไม่สูญเปล่า และมั่นใจได้ว่าจะได้รับเงินคืนเต็มจำนวนที่ได้นำมาลงทุน และเมื่อนำมาพิจารณาแยกตามกลุ่มลูกค้าที่ได้มีการตัดสินใจร่วมลงทุนและตัดสินใจไม่ร่วมลงทุน จะพบว่า

ตารางที่ 5.13 แสดงถึงการพิจารณาแยกตามกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการตัดสินใจการการร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

รายละเอียด	พิจารณา	ไม่พิจารณา	รวม
กลุ่มลูกค้าที่ได้ตัดสินใจร่วมลงทุน	30	2	32
กลุ่มลูกค้าที่อยู่ในช่วงระหว่างการพิจารณา	4	1	5
กลุ่มลูกค้าที่ได้ปฏิเสธไม่ร่วมลงทุน	98	65	163
รวม	132	68	200

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่5.13 ที่แสดงถึงจำนวนกลุ่มของลูกค้าที่ต้องการนำงบแสดงฐานะทางการเงินของธนาคารมาทำการพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ ปรากฏว่าเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ได้ทำการสุ่มออกมานั้น จะเห็นได้ว่าลูกค้าที่ได้นำเงินมาลงทุนกับธนาคารมีความต้องการที่จะรู้ถึงสภาพภายในของธนาคารที่แท้จริง ในขณะเดียวกันกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการปฏิเสธการตัดสินใจไม่ร่วมลงทุนกับธนาคาร ก็มีความต้องการที่จะทราบถึงสภาพหรือสถานะที่แท้จริงของธนาคารเช่นเดียวกัน ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 2 ของลูกค้าที่ไม่สนใจ นำเรื่องของงบการเงินของธนาคารมาประกอบการพิจารณาการตัดสินใจ ทั้งนี้อาจจะ

เป็นเพราะว่ากลุ่มลูกค้าที่ปฏิเสธที่จะร่วมลงทุนนั้น ยังคงมีความสนใจในเรื่องของตราสารหนี้ชนิดนี้อยู่บ้าง แต่ยังไม่กล้าที่จะตัดสินใจร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ เพราะอาจจะถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ใหม่และจะต้องใช้เวลาในการช่วยพิจารณาการตัดสินใจอยู่อีกนาน แต่สำหรับลูกค้าที่ได้ปฏิเสธการไม่ร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์ และปฏิเสธการที่จะนำงบการเงินของธนาคารมาช่วยในการประกอบการตัดสินใจ อาจจะแสดงให้เห็นว่าลูกค้าในกลุ่มเหล่านี้ไม่มีความสนใจเรื่องของตราสารหนี้ชนิดนี้โดยแท้จริง ดังนั้นไม่ว่าจะมีสิ่งใดที่เป็นสิ่งจูงใจให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อหรือมีเครื่องมือที่ช่วยยืนยันกับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร ลูกค้าก็จะไม่สนใจที่จะนำเอามาพิจารณาประกอบการตัดสินใจได้

ตารางที่ 5.14 การให้ความสำคัญของอัตราส่วนในการนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการลงทุน

รายละเอียด	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.การวัดการมีเงินทุนเพียงพอของธนาคาร	39 (29.5)	66 (50.0)	27 (20.5)	-	-
2.การวัดสภาพคล่องของธนาคาร	59 (44.7)	70 (53.0)	3 (2.3)	-	-
3.การวัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร	75 (56.8)	52 (39.4)	5 (3.8)	-	-

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่5.14 จะเห็นได้ว่า จากกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างมาทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จำนวน 200 ราย ได้มีความคิดเห็นที่จะนำงบการเงินของธนาคารพาณิชย์มาเป็นเครื่องมือช่วยในการประกอบพิจารณาตัดสินใจลงทุนจำนวนทั้งหมด 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 66 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ พบว่าลูกค้าที่ให้ความสำคัญในการที่จะนำงบการเงินของธนาคารมาเป็นเครื่องมือช่วยนั้น มีความสนใจในเรื่องของอัตราส่วนการวัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ มีระดับความคิดเห็นของลูกค้า ณ ระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุดจำนวน 75 ราย จากกลุ่มลูกค้าที่ต้องการพิจารณา 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.8 ซึ่งมีสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 2 ของระดับความคิดเห็นของลูกค้าที่ศึกษา สำหรับอัตราส่วนของการวัดสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์

ลูกค้าจะให้ระดับความคิดเห็น ณ ระดับที่เห็นด้วยที่จะนำอัตราส่วนนี้มาประกอบการพิจารณาตัดสินใจมากที่สุด จากจำนวนของกลุ่มลูกค้าที่ทำการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 53.0 หรือมีจำนวน 70 ราย จากจำนวนลูกค้าทั้งหมดที่ต้องการนำงบการเงินของธนาคารมาประกอบการตัดสินใจ และเห็นได้ว่าในอัตราส่วนทั้ง 2 อัตรานี้ลูกค้าให้ระดับความสนใจ ณ ระดับปานกลางน้อยมากซึ่งมีสัดส่วนที่น้อยแทบจะไม่ถึง 1 ใน 3 ของ ณ ระดับความคิดเห็นของการตัดสินใจทั้งหมดในขณะที่เรื่องของอัตราส่วนของการวัดการมีเงินทุนเพียงพอของธนาคารลูกค้า ค่อนข้างจะไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร จากตารางที่ 5.14 จะเห็นได้ว่าจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีการสุ่มออกมานั้นลูกค้าให้ระดับความคิดเห็น ณ ระดับปานกลางจำนวน 27 ราย จากจำนวนลูกค้าที่ได้ทำการศึกษา 132 ราย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าลูกค้ามีความต้องการที่จะรับรู้ถึงประสิทธิภาพ และความสามารถในการแสวงหากำไรของธนาคารเพราะหากธุรกิจใดเปิดดำเนินงานแล้วมีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนติดต่อกันเป็นเวลานานก็อาจจะส่งผลทำให้ธุรกิจนั้น ๆ จะต้องขาดสภาพคล่องและจะต้องปิดกิจการไป

ตารางที่ 5.15 แสดงให้เห็นถึงสาเหตุใดบ้างที่ทำให้ลูกค้ามีความต้องการนำอัตราส่วนเป็นเครื่องมือประกอบการพิจารณาร่วมลงทุนในหุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์

รายละเอียด	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อยที่สุด
1. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอดีตได้	73 (55.3)	59 (44.7)	-
2. ทำให้รู้ถึงแนวโน้มการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอนาคต	103 (78.0)	29 (22.0)	-
3. ทำให้ทราบถึงความสามารถในการหากำไรของธนาคาร	127 (96.2)	5 (3.8)	-
4. ทำให้ทราบถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของธนาคาร	122 (92.4)	10 (7.6)	-

ที่มา : มาจากการทำวิจัยปี 2542

จากตารางที่ 5.15 จะพบว่าจากกลุ่มลูกค้าทั้งหมดที่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ จากการสุ่มตัวอย่างออกมาจำนวน 200 ราย และได้มีความคิดเห็นที่จะนำงบการเงินมาประกอบการตัดสินใจจำนวน 132 ราย เห็นได้ว่าความต้องการของลูกค้าที่ต้องการจะทราบถึงผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอดีตนั้นให้ระดับความสำคัญมากที่สุด จำนวน 73 รายคิดเป็นร้อยละ 55.3 ของ

กลุ่มของลูกค้าที่ต้องการพิจารณางบทางการเงินของธนาคาร ซึ่งจะพบว่าลูกค้าที่ต้องการทราบถึงอดีตที่ผ่านมาของธนาคารมีมากกว่าครึ่งเพียงเล็กน้อย อาจจะหมายความว่าในเรื่องการดำเนินงานในอดีตของธนาคารนั้น ลูกค้าไม่ค่อยจะให้ความสำคัญเท่าที่ควรที่จะนำมาช่วยในการประกอบการตัดสินใจ สำหรับในเรื่องของแนวโน้มของการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอนาคตนั้น ลูกค้าได้ให้ระดับความสำคัญ ณ ระดับมากที่สุด จำนวน 103 ราย และ ณ ระดับปานกลาง 29 ราย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ลูกค้าอาจจะเล็งเห็นว่า แนวโน้มของการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอนาคตจะเป็นตัวช่วยบ่งบอกถึงความสามารถอยู่รอดของธนาคารได้ ส่วนเหตุผลที่ลูกค้าต้องการทราบถึงความสามารถในการหากำไรของธนาคารพาณิชย์ ลูกค้าได้ให้ระดับความสำคัญ ณ ระดับความสำคัญมากที่สุดจำนวน 127 ราย จากจำนวนลูกค้าที่ต้องการนำงบการเงินของธนาคารพาณิชย์มาพิจารณา จำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 96.2 และเหตุผลที่ลูกค้าต้องการทราบถึงสภาพคล่องที่แท้จริงของธนาคารพาณิชย์ ลูกค้าได้ให้ระดับความสำคัญ ณ ระดับความสำคัญมากที่สุดจำนวน 122 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 92.4 ของกลุ่มลูกค้าที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างออกมา

ตอนที่ 2 ด้านการวิเคราะห์แสดงฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

ผลการศึกษาวิเคราะห์ฐานะของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ในช่วงปี พ.ศ.2532 - 2541 โดยอาศัยงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ มาทำการวิเคราะห์อัตราส่วนของธนาคาร (Commercial Bank Ratio Analysis) เพื่อศึกษาถึงความมั่นคง ความสามารถในการชำระหนี้ ฐานะทางการเงิน และความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร โดยหวังว่าผลการศึกษาวิเคราะห์ฐานะของธนาคารพาณิชย์ในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นตัวชี้ถึงฐานะทางการเงิน และการดำเนินงานในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบอกเหตุ หรือแสดงภาพแนวโน้มของธนาคารพาณิชย์ในอนาคต ทั้งอาจจะนำมาเป็นเครื่องมือในการช่วยตัดสินใจจะลงทุนในธุรกิจธนาคารพาณิชย์ด้วย

แนวทางในการวิเคราะห์อัตราส่วนของธนาคารพาณิชย์นั้น จะนำเอาอัตราส่วนที่คำนวณได้แต่ละอัตราส่วนนำไปหาค่าเฉลี่ยและไปเปรียบเทียบค่าที่ได้ของแต่ละธนาคาร เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานหรือเป็นตัวชี้ในการอ่านอัตราส่วนแต่ละชนิดว่าดีหรือเลว เพราะอัตราส่วนบางประเภทสูงดีบางประเภทต่ำดี ซึ่งผลการวิเคราะห์อัตราส่วนของธนาคารพาณิชย์แต่ละประเภทเป็นดังนี้

5.2.1 อัตราส่วนที่ใช้วัดการมีเงินทุนเพียงพอ (Capital Adequacy)

อัตราส่วนที่นำมาใช้วัดการมีเงินทุนเพียงพอของธนาคารพาณิชย์มีด้วยกัน 7 อัตราส่วน ผลการศึกษาได้ดังนี้

อัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการ (Leverage Ratio) ผลของการวิเคราะห์อัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการของธนาคารพาณิชย์ในครั้งนี้ จากตารางที่ 5.16 พบว่า

ตารางที่ 5.16 อัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการ

(เท่า)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	26.00	26.19	21.93	16.42	22.64
2533	21.72	20.56	20.22	18.98	20.37
2534	18.07	16.18	17.51	13.07	16.20
2535	16.43	16.27	21.71	15.54	17.49
2536	15.76	16.01	22.99	17.11	17.97
2537	14.81	13.81	23.18	23.37	18.80
2538	13.71	14.81	24.20	20.27	18.25
2539	12.99	13.77	23.06	21.89	17.93
2540	18.08	20.32	29.92	36.56	26.22
2541	16.28	20.04	33.83	33.28	25.86
ค่าเฉลี่ย	17.38	17.80	23.86	21.65	20.17

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

ค่าเฉลี่ยของผลประกอบการโดยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาจะอยู่ที่ 20.42 เท่า หมายความว่าธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง จะมีหนี้เฉลี่ย 20.42 บาทต่อทุน 1 บาทที่ลงไปในกิจการ โดยเมื่อทำการเปรียบเทียบกับผลของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง จะพบว่าธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) จะมีค่าถัวเฉลี่ยที่ดี และอยู่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 ธนาคาร แม้ว่าในช่วงปี 2532-2533 จะมีผลประกอบการที่สูงบ้าง แต่ในปี 2534 เป็นต้นไปผลประกอบการที่ได้มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับว่าดี เพราะนั่นย่อมหมายความว่าธนาคารมีหนี้สินที่ต้องกู้มาน้อย ดังนั้นการเพิ่มทุนของธนาคารก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มทุนขึ้นมากนัก แต่ในขณะที่ผลธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)ที่คำนวณได้มีค่าเฉลี่ยที่สูงสุดใน 4 ธนาคารพาณิชย์ และผลประกอบการที่ได้ในแต่ละปีจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยทั้งสิ้น ซึ่งย่อมหมายความว่า ในอัตราส่วนนี้ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมามีหนี้สินที่ต้องกู้มามากกว่าทุนที่มีอยู่ ดังนั้นธนาคารควรที่จะมีการเพิ่ม

ทุนทุกปี ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าธนาคารนำเงินลงทุนที่ได้ไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวรของธนาคาร เพราะเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ถาวรกับทุนทั้งหมด (Fixed Assets to Net Worth) จากตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17 อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ถาวรต่อทุนทั้งหมด

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	20.45	33.23	26.17	25.22	26.27
2533	17.24	26.10	29.00	35.23	26.89
2534	18.03	22.10	28.09	32.57	25.20
2535	16.69	23.30	39.26	31.29	27.64
2536	32.03	28.83	50.31	37.34	37.13
2537	29.16	22.86	51.83	41.15	36.13
2538	26.04	31.82	51.02	48.35	39.31
2539	25.00	31.77	46.66	41.61	36.26
2540	30.10	36.00	45.98	51.52	40.90
2541	29.13	37.93	48.14	48.98	41.05
ค่าเฉลี่ย	24.39	29.39	41.65	39.33	33.69

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

ซึ่งค่าเฉลี่ยของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)ที่ได้ คือ 41.65% หมายความว่าทุกๆ 100 ธนาคารได้นำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวรถึง 41.65 บาท ซึ่งผลของการดำเนินงานในอัตราส่วนนี้ของธนาคารสูงที่สุด ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 ธนาคารอยู่ที่ 33.69 %

สำหรับอัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยง (Risk Assets Shrinkage Ratio) ของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง พบว่าอัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงรวมเฉลี่ยเป็น 6.43 % จากตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.18 อัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยง

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	5.57	4.21	2.95	5.33	4.52
2533	6.32	5.20	2.03	4.41	4.49
2534	7.02	6.79	2.41	6.34	5.64
2535	7.51	6.90	3.99	6.27	6.17
2536	8.04	7.19	5.02	5.64	6.47
2537	8.46	7.82	5.51	4.27	6.52
2538	8.77	7.53	5.37	3.32	6.25
2539	8.24	8.30	5.01	4.69	6.56
2540	10.47	8.82	5.22	3.98	7.12
2541	15.42	15.50	5.32	5.95	10.55
ค่าเฉลี่ย	8.58	7.83	4.28	5.02	6.43

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

หมายความว่า ถ้าธนาคารพาณิชย์มีสินทรัพย์เสี่ยงทั้งหมด 100 บาท มูลค่าของสินทรัพย์เสี่ยงที่มีอยู่จะลดลงไปเพียง 6.43 บาท หมายความว่าค่าที่ได้ของอัตราส่วนนี้ยิ่งน้อยก็ยิ่งดี เพราะว่าธนาคารจะมีความสามารถในการชำระหนี้สินได้สูง จากผลของการคำนวณที่ได้มาปรากฏว่าธนาคารไทยพาณิชย์มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงน้อยที่สุด คือ 4.28 ซึ่งอาจจะแสดงให้เห็นว่าหนี้ของธนาคารที่ปล่อยไปดีมีคุณภาพ ในขณะที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนนี้สูง ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)เป็นธนาคารที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 1 ของประเทศ มีสาขาจำนวนมาก จึงเป็นผลทำให้มูลค่ารวมของการปล่อยสินเชื่อของธนาคารมีปริมาณการปล่อยสินเชื่อที่สูง จึงส่งผลทำให้ค่าของการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงเฉลี่ยอยู่ที่ 8.58%

ตารางที่ 5.19 อัตราส่วนระหว่างหนี้สินต่อทุนทั้งหมด

(เท่า)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	20.68	17.49	16.19	12.23	16.65
2533	18.39	15.18	14.36	12.29	15.06
2534	14.81	12.61	12.59	9.85	12.47
2535	13.69	12.48	13.19	10.68	12.51
2536	10.71	11.39	11.42	10.72	11.06
2537	10.49	9.91	11.17	13.76	11.33
2538	10.14	10.10	11.85	15.63	11.93
2539	9.74	9.40	12.30	12.78	11.06
2540	12.64	13.00	16.19	17.84	14.92
2541	11.53	12.44	17.55	16.98	14.62
ค่าเฉลี่ย	13.28	12.40	13.68	13.28	13.16

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

ในส่วนของอัตราส่วนระหว่างหนี้สินต่อทุนทั้งหมด (Liabilities to Net Worth) จากตารางที่ 5.19 ค่าของอัตราส่วนรวมเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งอยู่ที่ 13.16 เท่า หมายความว่าทุกๆ ทุน 1 บาท ธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้ง 4 แห่งจะมีหนี้เฉลี่ย 13.16 บาท หรือกล่าวคือ ในส่วนของผู้ถือหุ้น 1 บาท จะมีหนี้โดยเฉลี่ย 13.16 บาท ซึ่งในอัตราส่วนนี้ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) จะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 12.40 เท่า ซึ่งเมื่อพิจารณารวมกับอัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการแล้วจะพบว่าทั้ง 2 อัตราส่วนนี้ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 ธนาคาร นั่นย่อมหมายความว่า ธนาคารกสิกรไทยมีหนี้ที่ไม่สูงมากนัก หรือหากจะมีแต่ก็ไม่สูงมากกว่าทุนทั้งหมดหรือส่วนของผู้ถือหุ้น ในขณะที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มีอัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยไป 2.23 แต่ในอัตราส่วนระหว่างหนี้สินและทุนทั้งหมดสูงกว่าเพียง 0.12 ซึ่งอาจจะหมายความว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มีสัดส่วนของหนี้สินที่ไม่สูงมากนัก แต่ทุนโดยมากของธนาคารไปลงทุนด้านอื่นแทน เช่น ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (จากตารางที่ 5.17) ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 เป็นต้นไป จึงส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการ(จากตารางที่ 5.16) สูงตาม

ตารางที่ 5. 20 อัตราส่วนระหว่างเงินกู้ยืมทั้งหมดต่อทุนทั้งหมด

(เท่า)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	2.17	1.21	0.96	0.80	1.29
2533	2.62	1.30	0.68	0.19	1.20
2534	2.26	0.79	0.73	0.16	0.98
2535	2.11	0.95	0.92	0.17	1.04
2536	1.39	0.76	0.96	0.32	0.86
2537	1.68	0.91	1.29	1.10	1.25
2538	1.38	0.89	1.27	0.92	1.11
2539	1.38	0.67	1.65	0.97	1.17
2540	0.78	0.36	0.37	0.75	0.56
2541	0.60	0.34	0.44	0.88	0.57
ค่าเฉลี่ย	1.64	0.82	0.93	0.63	1.00

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

อัตราส่วนระหว่างเงินกู้ยืมทั้งหมดต่อทุนทั้งหมด (Totol Borrowing to Net Worth Ratio) จากตารางที่ 5.20 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งจะอยู่ที่ 1.00 เท่า หมายความว่าในทุกๆ ทุน 1 บาท ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง จะต้องกู้เงินประมาณ 1.00 บาท ซึ่งจากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนนี้จะได้ว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีอัตราเฉลี่ยรวมต่ำที่สุด คือ 0.63 เท่า ในขณะที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) มีอัตราเฉลี่ยรวมสูงสุดคือ 1.64 เท่า ซึ่งในอัตราส่วนนี้มีเพียงธนาคารกรุงเทพแห่งเดียวที่มีค่าเฉลี่ยรวมที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 4 ธนาคาร ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าธนาคารกรุงเทพเป็นธนาคารที่มีขนาดใหญ่ มีสาขามากทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งอาจจะมีผลทำให้ธนาคารมีแหล่งเงินกู้ที่มาจากที่อื่นมากกว่าธนาคารอีก 3 ธนาคาร แต่จากผลการดำเนินงานในช่วง 10 ปีจะเห็นว่าแนวโน้มของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีแนวโน้มของอัตราส่วนนี้เพิ่มขึ้นนับตั้งแต่ปี 2534 แต่ก็ยังมีค่าที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 ธนาคาร ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะทั้ง 2 ธนาคารเริ่มจะหันไปพึ่งพาเงินทุนจากแหล่งอื่น มากกว่าการพึ่งพาเงินทุนของตนเอง

ตารางที่ 5.21 อัตราส่วนระหว่างทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์หักเงินสด

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	5.03	5.74	6.51	7.79	6.27
2533	5.63	6.40	6.77	7.82	6.66
2534	6.74	7.97	7.71	9.56	8.00
2535	7.17	7.93	7.43	8.95	7.87
2536	9.05	8.74	8.64	8.83	8.82
2537	9.27	9.63	8.63	7.10	8.66
2538	9.56	9.39	8.08	6.44	8.37
2539	9.81	10.00	7.83	7.56	8.80
2540	7.42	7.24	5.88	5.26	6.45
2541	8.06	7.54	5.45	5.52	6.64
ค่าเฉลี่ย	7.77	8.06	7.29	7.48	7.65

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

จากตารางที่ 5.21 อัตราส่วนระหว่างทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์หักเงินสด (Net Worth to Assets less Cash Ratio) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งเท่ากับ 7.65% ซึ่งหมายความว่าทุกๆ สินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสด 100 บาทจะเป็นทุนของธนาคาร 7.65 บาท ซึ่งในอัตราส่วนนี้จะเห็นได้ว่าธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) มีค่าเฉลี่ยรวมที่สูงที่สุดใน 4 ธนาคารคือมีค่าเท่ากับ 8.06% ย่อมหมายความว่าในทุกๆ สินทรัพย์ของธนาคารที่ยังไม่ได้รวมเงินสด 100 บาท ธนาคารมีทุนเท่ากับ 8.06 บาท แต่ในขณะเดียวกันอีก 3 ธนาคารก็มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งมากนัก ย่อมอาจจะกล่าวได้ว่าธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งมีนโยบายที่จะดำรงทุนที่มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสด แต่หากจะพิจารณาค่าในแต่ละปีจะเห็นได้ว่าธนาคารพาณิชย์มีนโยบายที่จะดำรงทุนไว้มากกว่าสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดจนถึงปี 2540 ที่ทุกธนาคารจะดำรงทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสด ลดลงจากปี 2539 นั้นอาจจะเป็นเพราะปัญหาของเศรษฐกิจและวิกฤตการณ์ทางการเงินของไทย

ตารางที่ 5.22 อัตราส่วนระหว่างการลงทุนยกเว้นพันธบัตรรัฐบาลต่อทุนทั้งหมด

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	32.22	66.19	11.95	14.10	31.12
2533	37.08	56.00	25.34	17.12	33.89
2534	26.75	52.45	16.91	12.83	27.24
2535	21.79	41.78	22.89	12.80	24.82
2536	20.60	26.36	20.76	10.86	19.65
2537	32.90	19.42	27.11	18.41	24.46
2538	34.17	26.10	36.33	30.82	31.86
2539	49.56	39.14	46.95	27.12	40.76
2540	69.92	79.45	108.37	90.25	87.00
2541	111.62	120.89	151.72	75.39	114.91
ค่าเฉลี่ย	43.66	52.81	46.83	30.97	43.57

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 5.22 อัตราส่วนระหว่างการลงทุนยกเว้นพันธบัตรรัฐบาลต่อทุนทั้งหมด (Investment Other to Net Worth Ratio) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งเป็น 43.57% หมายความว่าทุกๆ ทุน 100 บาทของธนาคาร ธนาคารได้นำไปลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ ยกเว้นพันธบัตรรัฐบาล 43.57 บาท ซึ่งในอัตราส่วนนี้จะเห็นได้ว่าธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดถึง 52.81 % ในขณะที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มีค่าเฉลี่ยรวมเพียงแค่ 30.97% แสดงให้เห็นว่าธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) มีการนำเงินสดไปลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ มาก เพราะอาจจะต้องการได้รับผลตอบแทนจากการนำเงินไปลงทุนเพื่อก่อให้เกิดรายได้ที่มากกว่า แต่ในบางครั้งอาจจะเกิดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของเงินที่มีการนำไปลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ และความยากในการที่จะเรียกหรือแปลงสภาพเป็นเงินกลับคืนมาก็ได้ ดังนั้นธนาคารที่มีค่าของอัตราส่วนนี้มากจนเกินไปควรระมัดระวัง แต่ในขณะเดียวกัน การลงทุนในหลักทรัพย์อื่นๆ น้อยไปก็ไม่ดี เพราะจะทำให้ธนาคารไม่มีรายได้ หรือผลประโยชน์ในทางอื่นเลยนอกจากดอกเบี้ยรับจากเงินกู้ ดังนั้นค่าของอัตราส่วนนี้มีค่าที่ไม่สูงมากนัก หรือไม่ต่ำจนเกินไปนักถึงจะดี เพราะถือได้ว่ามีการพิจารณาการลงทุนที่เหมาะสม

ซึ่งจากการวิเคราะห์ตารางเปรียบเทียบอัตราส่วนที่ใช้วัดการมีเงินทุนของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง ในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา หากพิจารณาโดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงที่ 1 เป็นช่วงเริ่มดำเนินแผนพัฒนาระบบการเงินไทยขั้นที่ 1 ในช่วง พ.ศ.2533-2535 ช่วงที่ 2 คือแผนพัฒนาระบบการเงินไทยขั้นที่ 2 ในช่วง พ.ศ.2536-2538 และช่วงที่ 3 คือช่วงวิกฤติการณ์ทางการเงิน

ของไทยคือ ช่วง พ.ศ.2539-2541 จะเห็นได้ว่าในช่วงของแผนการพัฒนาระบบการเงินขั้นที่ 1 ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ประกอบด้วยแผนงานสำคัญ 4 ด้าน คือ (1) การผ่อนคลายข้อจำกัดทางการเงินด้านต่างๆ เช่น การปล่อยให้ธนาคารดำเนินงานโดยเสรีเป็นไปตามกลไกตลาด การยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ย การผ่อนคลายปริวรรตเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น (2) การปรับปรุง การดูแลกำกับ และตรวจสอบสถาบันการเงิน (3) การพัฒนาตราสาร และบริการทางการเงิน และ (4) การปรับปรุงด้านระบบการชำระเงิน จะเห็นได้ว่าแนวโน้มโดยรวมของอัตราส่วนทั้ง 7 อัตรา คือจะมีแนวโน้มที่ลดลงในช่วงแรกได้แก่ อัตราส่วนระหว่างหนี้สินต่อทุนทั้งหมด อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ถาวรต่อทุนทั้งหมด และอัตราส่วนระหว่างการลงทุนยกเว้นพันธบัตรรัฐบาลต่อทุนทั้งหมด ที่จะมีแนวโน้มที่ลดลง อาจจะเป็นผลจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเริ่มใช้นโยบายการแข่งขันโดยเสรีทำให้ธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบายการดำเนินงาน และการปรับปรุงโครงสร้างของธนาคารเพื่อให้สามารถแข่งขันกันได้ทั้งกลุ่มของตนเอง และธนาคารต่างชาติที่มีสาขาในเมืองไทย ในช่วงที่ 2 คือแผนพัฒนาระบบการเงินขั้นที่ 2 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีแผนงานไว้ 3 ด้านได้แก่ (1) การผ่อนคลายข้อจำกัดทางการเงิน (2) การระดมเงินออมและ (3) การพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงิน ซึ่งส่งผลให้ธนาคารหลายๆ ธนาคารต้องขยายสาขาเพิ่มเป็นการเพิ่มฐานของธนาคารที่จะสามารถระดมเงินฝากให้ได้เพิ่มมากขึ้น ปล่อยสินเชื่อให้ได้เพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย ซึ่งเราอาจจะสังเกตได้จากอัตราส่วนหนี้สินและทุนทำการ อัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยง และอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์ถาวรต่อทุนทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2534-2538 ในขณะที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ก็มีแนวโน้มของอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นคล้ายๆ กับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) แต่อัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีแนวโน้มที่ลดลงนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2534 แสดงว่าถึงแม้ในช่วงเวลาดังกล่าวของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) จะเร่งขยายสาขาแต่คุณภาพของสินทรัพย์หรือหนี้ที่ปล่อยไปดี เมื่อเทียบกับสัดส่วนของสินทรัพย์ที่เพิ่มมากขึ้นทำให้ค่าของอัตราส่วนการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงลดลง และเมื่อพิจารณาผลของอัตราส่วนของธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ในส่วนของการหดตัวของสินทรัพย์เสี่ยงที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในขณะที่ส่วนของหนี้สินและทุนทำการมีแนวโน้มลดลง อาจจะเกิดจากผลของการขยายเขตการประกอบธุรกิจ เพื่อให้ธนาคารสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถที่จะแข่งขันในระดับสากลทำให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ซึ่งเป็นธนาคารที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 1 ของประเทศมีสาขาอยู่ทั่วทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จึงไม่จำเป็นต้องเร่งเปิดสาขามากๆ เหมือนกับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) กับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) จึงมีโอกาสที่จะปล่อยสินเชื่อได้มากกว่า และจาก

นโยบายการผ่อนคลายข้อจำกัดในด้านอัตราดอกเบี้ยทั้งด้านเงินฝาก และเงินกู้ และด้านปริวรรตเงินตราต่างประเทศ ทำให้ธนาคารแต่ละธนาคารสามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของตนเองได้เองตามกลไกราคาตลาด จึงส่งผลทำให้อัตราส่วนระหว่างหนี้สินต่อทุนทั้งหมดของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น อันอาจจะเป็นผลมาจากการขยายสาขาของธนาคารที่กระทำได้โดยง่าย และการแข่งขันราคาด้านดอกเบี้ยที่สูง

ดังนั้นการที่ธนาคารพาณิชย์จะบริหารเงินทุนให้มีความเพียงพอต่อการดำเนินงาน ธนาคารพาณิชย์จะต้องคำนึงถึงการบริหารเงินทุนที่ดีและรอบคอบโดยเฉพาะการบริหารด้านหนี้สิน ซึ่งประกอบไปด้วยเงินฝาก เงินกู้ยืม และหนี้สินอื่นๆ ซึ่งหากนำไปลงทุนในส่วนใดของกิจการจะต้องสามารถที่จะนำมาเปลี่ยนจากสินทรัพย์ หรือหลักทรัพย์อื่นๆ เป็นเงินสดได้ง่ายในกรณีที่จะถูกเรียกถอนเงินออกเป็นจำนวนมาก เพื่อมิให้ธนาคารต้องพบวิกฤติการณ์ทางการเงินในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง และการผันผวนของระบบการเงินอย่างรุนแรงจากการเปิดเสรีทางการค้า แต่ปรากฏว่าในช่วงที่ 3 คือปี พ.ศ.2539-2541 ซึ่งเศรษฐกิจไทยประสบกับปัญหารุนแรงจากการขยายตัวของการค้า และการลงทุนระหว่างประเทศ ผลจากอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มสูงขึ้น และดุลการชำระเงินขาดดุล ซึ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้นักลงทุนต่างประเทศเริ่มขาดความเชื่อมั่น และทยอยถอนเงินออกจากประเทศ จนก่อให้เกิดการดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนด้วยการลดค่าเงินบาท และจากการที่เศรษฐกิจชะลอตัวลงอย่างมาก ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจทั่วไป จนเป็นเหตุให้สินทรัพย์ด้อยคุณภาพของสถาบันการเงินเพิ่มสูงขึ้น ประชาชนเริ่มขาดความมั่นใจในสถาบันการเงิน และเร่งถอนเงินฝากออก จนทำให้สถาบันการเงินหลายแห่งขาดสภาพคล่อง และทางการต้องเข้าดำเนินการเสริมสภาพคล่องให้กับสถาบัน จึงส่งผลให้ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในช่วงที่ 3 มีค่าที่ออกมาแบบกระโดด เช่น ในอัตราส่วนระหว่างการลงทุนยกเว้นพันธบัตรรัฐบาลต่อทุนทั้งหมด ซึ่งในปี พ.ศ.2540 จะมากกว่าปี พ.ศ.2539 อย่างเห็นได้ชัดเพราะเกิดจากการที่ธนาคารพาณิชย์คาดการณ์ถึงหนี้ที่ปล่อยไป ไม่สามารถเรียกเก็บคืนมาได้ จึงนำเงินทุนของตนเองไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่มากกว่าและได้กลับคืนมาแน่นอนกว่า เช่นการนำเงินไปลงทุนในเงินกองทุนฟื้นฟูสถาบันการเงิน เป็นต้น และสำหรับในส่วนของอัตราส่วนระหว่างหนี้สินต่อทุนทั้งหมดของธนาคารที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นผลมาจากการที่ในช่วงก่อนหน้าที่ (ปี พ.ศ.2536) ประเทศไทยมีการสนับสนุนธุรกิจวิเทศธนกิจ (Bangkok International Banking Facilities : BIBF) จนมีเงินทุนจากต่างประเทศไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อประเทศไทยประกาศลอยตัวค่าเงินบาทย่อมส่งผลทำให้หนี้ที่ยืมมาจากต่างประเทศมีค่าเพิ่มสูงขึ้น จึงส่งผลทำให้ค่าของอัตราส่วนนี้ของธนาคารพาณิชย์สูงตาม

ดังนั้นหากมองโดยภาพรวมแล้ว การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง มีนโยบายการดำเนินงานใกล้เคียงกัน หากจะมีความแตกต่างกันบ้างแต่ก็ไม่มากนัก จึงอาจจะกล่าวได้ว่าการดำเนินงานภายใต้การมีเงินทุนพอเพียงของธนาคาร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.2 การวิเคราะห์อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง (Liquidity)

จากตารางเปรียบเทียบอัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่อง จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนของการถอนเงินฝาก (Deposit Run - Off Ratio) จากตารางที่ 5.23

ตารางที่ 5.23 อัตราส่วนของการถอนเงินฝาก

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	29.66	18.54	27.65	16.39	20.56
2533	18.06	13.90	15.00	16.17	15.78
2534	13.99	16.55	13.24	13.13	14.23
2535	11.23	14.02	13.17	13.09	12.88
2536	11.42	15.35	14.47	9.15	12.60
2537	12.51	11.60	11.77	10.74	11.66
2538	12.24	9.26	10.13	12.16	10.94
2539	9.47	8.26	87.65	9.50	28.72
2540	27.11	22.11	15.92	12.79	19.48
2541	25.11	20.22	14.66	19.12	19.78
ค่าเฉลี่ย	16.08	14.98	22.37	13.22	16.66

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

ค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งอยู่ที่ 16.66% หมายความว่าธนาคารสามารถรับการถอนเงินฝากได้เฉลี่ย 16.66% ซึ่งธนาคารใช้วงเงินกองทุนชำระได้โดยไม่ต้องเรียกเงินให้กู้คืน จากตารางที่ 5.23 จะเห็นได้ว่า ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) เป็นธนาคารเดียวใน 4 ธนาคารที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง คือมีค่าเท่ากับ 22.37 % แสดงว่าธนาคารมีเงินสำรองสูงพอที่จะจ่ายเงินฝากเมื่อมีผู้มาถอนเงินได้มาก และยังสามารถสนองตอบความต้องการเงินในลักษณะเร่งด่วน และจำเป็นได้มากกว่า 3 ธนาคาร ซึ่งจะเป็นผลดีในแง่ความมั่นคงของธนาคารและความเชื่อถือของผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของธนาคาร แต่สำหรับธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ที่มีค่าเฉลี่ยรวมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของ 4 ธนาคาร

แต่ก็ไม่มากนัก อาจจะเป็นผลมาจากการที่ธนาคารมีเงินสดสำรองไว้น้อย เพราะได้มีการนำเงินฝากไปใช้เพื่อให้มีประโยชน์มาก และธนาคารมีสาขาในต่างประเทศมากกว่าธนาคารอื่นๆ ย่อมมีเครดิตที่จะไปกู้ยืมเงินจากแหล่งใดก็ได้ เมื่อมีลูกค้ามาถอนเงินออกเป็นจำนวนมากๆ โดยไม่ต้องเรียกเงินให้กู้คืน แต่สำหรับธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) มีค่าอัตราส่วนของการถอนเงินฝากต่ำสุดนั้น อาจจะเกิดจากการที่ธนาคารมีการดำรงสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุดน้อยกว่ามูลค่าของเงินฝากของธนาคารซึ่งถือว่าไม่ดีและเสี่ยง เพราะหากมีลูกค้ามาถอนเงินเป็นจำนวนมาก ธนาคารอาจจะต้องเรียกเงินให้กู้ยืมกลับคืนมาเป็นจำนวนมากตาม ซึ่งธนาคารควรจะมีการดำรงสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุดเพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 5. 24 อัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝาก

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	10.54	7.05	13.13	4.16	8.72
2533	10.96	4.70	4.79	4.49	6.24
2534	8.12	9.44	5.91	4.35	6.96
2535	6.77	7.88	6.50	5.02	6.54
2536	7.41	9.41	8.47	3.95	7.31
2537	8.38	6.15	6.25	5.55	6.58
2538	8.26	5.07	4.85	7.82	6.50
2539	7.01	4.72	5.38	4.80	5.48
2540	6.85	1.74	1.34	1.13	2.77
2541	3.40	1.62	1.26	0.98	1.82
ค่าเฉลี่ย	7.77	5.78	5.79	4.23	5.89

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

จากตารางที่ 5.24 อัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝาก (Cash to Deposits Ratio)ซึ่งค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารทั้ง 4 แห่งเท่ากับ 5.89 หมายความว่า ธนาคารจะมีเงินสดในมือ 5.89 บาทต่อเงินฝาก 100 บาท เมื่อมีผู้มาถอนโดยไม่ต้องเรียกเงินให้กู้คืน จากผลของการคำนวณที่ได้ในอัตราส่วนนี้จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีค่าน้อยที่สุดใน 4 ธนาคาร ซึ่งก็ยิ่งเป็นข้อที่ยืนยันได้ว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีการดำรงเงินสดหรือสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุดน้อยเมื่อเทียบกับอีก 3 ธนาคาร และในขณะที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) แม้ว่าในอัตราส่วนการถอนเงินฝากจะสูง แต่ในอัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝากอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของธนาคารทั้ง 4 แห่ง ก็ยังถือว่าไม่น่าห่วง เพราะอาจจะหมายความว่าธนาคารมีการถือเงินสด

ไว้เฉยๆ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร หรือไม่ได้รับผลตอบแทนอันอาจจะก่อให้เกิดค่าเสียโอกาสในการแสวงหารายได้ของธนาคาร แต่ในขณะเดียวกันธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) กับมีการดำรงเงินสดไว้สูงตลอดทุกปี เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารทั้ง 4 แห่ง ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) เป็นธนาคารที่นับเป็นอันดับ 1 ของประเทศมีฐานเงินฝากที่มากที่สุด ดังนั้นการที่ถือเงินสดไว้มากกว่าธนาคารอีก 3 แห่ง ก็เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงและสร้างความเชื่อถือให้ทั้งกับผู้ฝากเงิน และผู้ลงทุน

ตารางที่ 5.25 อัตราส่วนระหว่างเงินสดและพันธบัตรรัฐบาลต่อเงินฝาก

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	20.77	18.71	27.80	16.45	20.93
2533	19.17	14.00	15.12	16.21	16.13
2534	15.22	16.85	13.41	12.17	14.66
2535	12.55	14.26	13.35	13.12	13.32
2536	12.70	15.58	14.62	9.18	13.02
2537	13.80	11.79	11.95	10.82	12.09
2538	13.48	9.43	10.28	12.29	11.37
2539	10.72	8.41	9.06	9.73	9.48
2540	28.33	22.25	16.01	13.00	11.90
2541	26.30	20.36	14.79	19.32	20.19
ค่าเฉลี่ย	17.30	15.16	14.64	13.33	15.11

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

เมื่อพิจารณารวมกับอัตราส่วนระหว่างเงินสด และพันธบัตรรัฐบาลต่อเงินฝาก(Cash and Government Bonds to Deposits Ratio) ในตารางที่ 5.25 นั้นจะได้ค่ารวมเฉลี่ยของธนาคารทั้ง 4 แห่งเท่ากับ 15.11% หมายความว่าธนาคารสามารถรับการถอนเงินฝากได้ถึง 15.11% เมื่อนำพันธบัตรรัฐบาลมารวมด้วย โดยไม่ต้องเรียกเงินให้กู้คืน ซึ่งจะเห็นได้ว่าในอัตราส่วนนี้มีความคล้ายคลึงกับอัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝาก ทั้งนี้เพราะเราถือว่าพันธบัตรรัฐบาลนั้นมีสภาพคล่องที่สูงเปรียบเสมือนเงินสด เราจะเห็นได้ว่าในอัตราส่วนนี้ค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) นั้นสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับอีก 3 ธนาคาร ยิ่งเป็นตัวที่ยืนยันได้ว่า ธนาคารมีนโยบายในการดำเนินธุรกิจแบบมีเสถียรภาพ เพราะไม่ว่าเมื่อใดก็ตามที่มีผู้มาถอนเงินเป็นจำนวนมาก ธนาคารก็สามารถจะนำเงินมาจ่ายคืนให้กับประชาชนได้ทันท่วงที และในอัตราส่วนนี้เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) จะเห็นได้ว่า แม้ใน 2 อัตราส่วนที่ผ่านมา

ธนาคารจะมีค่าเฉลี่ยโดยรวมที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 ธนาคาร แต่ในอัตราส่วนนี้กับมีค่าที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของทั้ง 4 ธนาคาร แม้จะเพียงเล็กน้อย ย่อมหมายความว่า ธนาคารมีนโยบายที่จะถือพันธบัตรรัฐบาลที่มีค่าเปรียบเสมือนเงินสด มากกว่าการถือเงินสดไว้เฉยๆ เพราะการถือพันธบัตรรัฐบาลไว้ ธนาคารก็จะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย ในขณะที่ถือเงินสดไว้เฉยๆ ธนาคารจะไม่ได้รับผลประโยชน์อะไรเลย

ตารางที่ 5. 26 อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	102.76	93.96	86.75	100.01	95.87
2533	107.29	102.10	97.77	92.37	99.88
2534	113.83	95.50	102.91	98.68	102.73
2535	117.77	101.11	104.41	97.01	105.08
2536	114.45	100.42	97.72	102.98	103.89
2537	116.17	107.51	108.29	103.99	108.99
2538	114.06	107.82	110.34	97.92	107.54
2539	115.79	107.45	114.98	103.90	110.53
2540	113.51	103.43	101.64	104.49	102.77
2541	98.22	95.65	92.07	91.62	94.39
ค่าเฉลี่ย	111.39	101.50	101.69	99.30	103.47

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

สำหรับอัตราส่วนระหว่างเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก (Loans to Deposits Ratio) ในตารางที่ 5.26 ผลของค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารทั้ง 4 แห่งเท่ากับ 103.47% หมายความว่าในเงินฝาก 100 บาท ธนาคารนำไปปล่อยเงินกู้ถึง 103.47 บาท แสดงว่าธนาคารมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นเป็นเงินกู้จากต่างประเทศ หรือกู้มาจากธนาคารด้วยกันเอง เนื่องมาจากการที่ธนาคารไม่สามารถหาเงินฝากในประเทศได้พอเพียงกับอัตราการขยายตัวหรือความต้องการเงินให้กู้ ซึ่งการดำเนินนโยบายแบบนี้จะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับธุรกิจธนาคารอันอาจจะเกิดจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ แม้ว่าธนาคารจะได้กำไรจากการปล่อยเงินกู้ในประเทศก็ตาม ก็ต้องคำนึงถึงระยะเวลา และความเหมาะสมในการกู้ยืมด้วย เพราะหากธนาคารมีนโยบายในการกู้ยืมระยะสั้น แล้วนำมาปล่อยระยะยาวหรือมีนโยบายกู้ยืมระยะยาวแล้วนำมาปล่อยในระยะสั้น ก็อาจจะส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคารในอนาคตได้

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ของธนาคารทั้ง 4 แห่งนั้น หากจะพิจารณาตามสภาวะเศรษฐกิจของประเทศในการวิเคราะห์อัตราส่วนนี้จะขอแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2532-2539 และช่วงหลังการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินคือ ช่วงปี 2540-2541 จะเห็นได้ว่าในช่วงแรกๆ ผลของค่าอัตราส่วนที่คำนวณได้จะไม่แตกต่างไปจากค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารทั้ง 4 แห่งมากนัก การดำรงเงินสดและสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด ก็จะมีการถือไว้ไม่มากนัก การดำรงวงเงินกองทุนสำรองจ่ายตามกฎหมายก็มีอย่างพอเหมาะ ทั้งนี้เพราะธนาคารมีนโยบายที่จะนำเงินสดไปลงทุนเพื่อหวังให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการมากกว่า โดยไม่ต้องสูญเสียค่าเสียโอกาสในการที่จะถือเงินสดในมือไว้เฉยๆ แต่พอช่วงหลังของการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน จะเห็นได้ว่าการดำเนินนโยบายการดำรงเงินสดและสินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุดของธนาคาร เปลี่ยนแปลงไป โดยการมีการดำรงเงินสดสำรองจ่ายตามกฎหมายที่เพิ่มขึ้นสูงมากจากปี 2539 ซึ่งดูได้จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) และธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) และแม้ในปี 2541 จะลดลงมาบ้างแต่ก็ไม่มากนัก ทั้งนี้อาจจะเป็นผลมาจากการที่ธนาคารจะต้องมีการกันเงินสำรองไว้อันอาจจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงการกันเงินสำรองหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้(NPL) ซึ่งธนาคารจะต้องมีการกันเงินในส่วนนี้เพิ่มสูงขึ้นตามสภาพหนี้ หรือสินทรัพย์ด้อยที่ธนาคารได้มีการปล่อยไป แต่ในส่วนของเงินสด ธนาคารกลับมีนโยบายถือเงินสดไว้เฉยๆ ลดลง แต่มีการนำไปลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลที่เพิ่มสูงขึ้น นั้นอาจจะเป็นผลมาจากการที่หนี้ของธนาคารที่ปล่อยไปประสบกับปัญหาภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างรุนแรง จนทำให้ธุรกิจต่างๆ ก็ต้องปิดดำเนินกิจการ ส่งผลทำให้หนี้เสียของธนาคารเพิ่มมากขึ้น รายได้จากที่เคยได้รับจากดอกเบี้ยเงินกู้ลดลง ในขณะเดียวกันรายจ่ายที่จะต้องจ่ายค่าผลตอบแทนต่อผู้ฝากเงินกลับเพิ่มมากขึ้น ทำให้ธนาคารต่างๆ ต้องหารายได้มาชดเชยในส่วนที่จะต้องสูญเสียไป จึงได้นำเงินไปลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งให้ผลตอบแทนที่ได้แน่นอนกว่า และมีความมั่นคงกว่า จึงส่งผลทำให้ค่าของอัตราส่วนระหว่างเงินสดและพันธบัตรรัฐบาลต่อเงินฝากจึงเพิ่มสูงมากขึ้น ดังนั้นหากมองโดยภาพรวมของธนาคารทั้ง 4 แห่ง จะเห็นได้ว่าผู้ฝากเงินสามารถสบายใจหรือมั่นใจได้ว่าธนาคารยังคงมีความสามารถในการรับถอนเงินฝากเมื่อมีผู้มาถอนเงินฝาก เป็นจำนวนมากๆ โดยไม่ต้องเรียกเงินให้กู้คืน

และสำหรับอัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก จะเห็นได้ว่าในช่วงแรกคือปี พ.ศ.2532-2539 โดยมากธนาคารจะมีนโยบายในการปล่อยเงินให้กู้ยืมสูงกว่าเงินฝากที่ธนาคารมีอยู่ แม้จะมีความเสี่ยงทางการเงินสูงก็ตาม แต่อาจจะเป็นเพราะว่าในช่วงนั้น เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวอย่างสูง มีความต้องการในการลงทุนในภาคธุรกิจของเอกชนเพื่อมากขึ้น แต่ความสามารถในการระดมเงินออมในประเทศกับไม่สูงตาม จึงส่งผลทำให้ประเทศขาดเงินออม ซึ่งธนาคารต้องหัน

ไปพึ่งแหล่งเงินทุนที่อื่น เพื่อมาสนองตอบต่อความต้องการของผู้ลงทุนในประเทศ ซึ่งการดำเนินนโยบายเช่นนี้อาจจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับธนาคารในกรณีเกิดการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ แต่การดำเนินนโยบายการลงทุนของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งในช่วงแรกนี้ ส่งผลทำให้ธุรกิจธนาคารมีการขยายตัว หรือเติบโตเพิ่มมากขึ้น แต่พอในช่วงที่ 2 คือปี พ.ศ.2540-2541 แนวโน้มของอัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝากมีแนวโน้มลดลงโดยในปี พ.ศ.2541 ค่าของเงินให้กู้ยืมมีน้อยกว่าเงินฝากของธนาคาร อาจจะเป็นผลมาจากการที่ธนาคารเปลี่ยนแปลงนโยบายในการปล่อยเงินกู้ให้รอบคอบมากขึ้น มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และลดวงเงินการปล่อยเงินกู้ลง เพื่ออาจจะต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของธนาคารที่มีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตก็ได้ เพราะหากสัดส่วนของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นธนาคารจะต้องสูญเสียเงินส่วนหนึ่งมากันสำรองไว้ตามกฎหมาย ซึ่งเงินส่วนนี้ทำให้ธนาคารสูญเสียโอกาสในการหารายได้ที่จะนำมาสู่ผลกำไรของธนาคาร

5.2.3 อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability)

ตารางที่ 5.27 อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืม

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	11.96	12.53	13.26	12.27	12.51
2533	13.66	9.00	14.72	14.75	13.03
2534	14.61	14.98	14.81	15.97	15.09
2535	12.14	12.96	12.18	13.50	12.70
2536	11.40	12.50	11.59	12.30	11.95
2537	10.74	11.18	10.98	11.17	11.02
2538	12.23	12.74	12.09	13.21	12.57
2539	11.99	12.60	11.94	12.79	12.33
2540	12.08	12.78	12.36	13.17	12.60
2541	10.11	11.77	11.72	12.96	11.64
ค่าเฉลี่ย	12.09	12.30	12.57	13.21	12.54

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

จากตารางที่ 5.27 อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืม (Interest Income to Average Risk Assets Ratio) ของค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งเท่ากับ 12.54% ซึ่งหมายความว่า ถ้าธนาคารนำสินทรัพย์เสี่ยงไปปล่อยสินเชื่อ 100 บาท ธนาคารจะได้รับผลตอบแทน

จากการให้กู้เท่ากับ 12.54 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)ซึ่งมีอัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินฝาก(จากตารางที่ 5.26)สูงที่สุดใน 4 ธนาคารนี้ แต่กลับมีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืมน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากปริมาณหนี้ที่ปล่อยไปมีมาก แต่หนี้ของธนาคารที่ได้ปล่อยไปนั้นกลับเป็นเงินกู้ที่ไม่ค่อยจะดี หรืออาจจะเป็นเพราะว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ธนาคารได้เรียกเก็บจากลูกหนี้เป็นอัตราดอกเบี้ยที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับอีก 3 ธนาคาร ในทางตรงข้ามธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีอัตราส่วนของเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝากน้อยที่สุด แต่กลับมีอัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืมมีค่ามากที่สุดเมื่อเทียบกับอีก 3 ธนาคาร อาจจะเป็นเพราะว่าคุณภาพหนี้ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ที่ปล่อยออกไปดี เป็นลูกค้าที่ทำให้ธนาคารสามารถเก็บดอกเบี้ยได้เต็มที่ หรืออาจจะเป็นเพราะอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของธนาคารมีอัตราที่สูงกว่าเมื่อเทียบกับอีก 3 ธนาคารก็ได้

ตารางที่ 5. 28 อัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิหลังหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ย

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	0.65	0.85	0.92	1.25	0.92
2533	1.00	1.30	1.34	1.61	1.31
2534	1.30	1.19	1.30	1.13	1.23
2535	1.67	1.55	1.66	1.55	1.61
2536	1.92	1.97	1.62	1.45	1.74
2537	2.07	2.19	1.79	1.40	1.86
2538	2.04	2.12	1.89	2.26	2.08
2539	1.89	1.93	1.81	1.28	1.73
2540	0.32	0.11	0.51	0.43	0.34
2541	-3.70	-5.32	-1.74	-1.96	-3.18
ค่าเฉลี่ย	0.92	0.79	1.11	1.04	0.96

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

แต่เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 5.28 อัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิหลังหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ย (Net Profit After Tax to Average Total Assets) ของค่าเฉลี่ยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.96% หมายความว่า เมื่อธนาคารนำสินทรัพย์รวมทั้งหมดของกิจการไปดำเนินงานจะสามารถหาผลกำไรสุทธิหลังหักภาษีให้กับกิจการได้เท่ากับ 0.96 บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละธนาคารที่ได้ในแต่ละปี เราจะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบตารางที่ 5.27 และ 5.28 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) มีค่าของอัตราดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืมมีแนวโน้ม

สูงกว่าธนาคารทั้ง 3 แห่งในทุกๆปี แต่ปรากฏว่าค่าของอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิหลังหักภาษีต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยกลับมีแนวโน้มที่จะน้อยกว่าธนาคารทั้ง 3 แห่งในบางปี ทั้งนี้อาจจะกล่าวได้ว่ารายได้หลักของธนาคารจะมาจากดอกเบี้ยรับเพียงอย่างเดียว แต่รายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ยจะได้รับน้อย ในขณะที่ธนาคารมีภาระในการจ่ายดอกเบี้ยให้กับลูกค้าในอัตราที่แพงกว่าธนาคารอีก 3 ธนาคาร และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูงกว่า ซึ่งเมื่อพิจารณาได้จากตารางที่ 5.29

ตารางที่ 5.29 อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ทั้งหมด

(%)

ปีพ.ศ.	กรุงเทพฯ	กสิกรไทย	ไทยพาณิชย์	กรุงศรีฯ	ค่าเฉลี่ย
2532	90.02	88.35	86.08	82.88	86.83
2533	87.22	84.61	83.64	82.57	84.51
2534	85.88	88.05	86.47	89.15	87.39
2535	78.63	81.58	79.47	82.32	80.50
2536	74.51	75.96	79.96	82.42	73.21
2537	71.60	71.85	76.44	81.43	75.33
2538	75.75	76.60	78.08	84.37	78.70
2539	76.50	77.84	79.58	84.99	79.73
2540	94.50	98.85	93.12	95.28	95.44
2541	137.19	148.34	115.11	115.92	129.14
ค่าเฉลี่ย	87.18	89.20	85.80	88.13	87.58

ที่มา: จากการคำนวณงบการเงินประจำปีของธนาคารพาณิชย์

จึงส่งผลทำให้กำไรของธนาคารที่ควรจะได้รับจึงลดลงมาก เมื่อเทียบกับธนาคารอีก 3 แห่งที่มีผลของอัตราส่วนของดอกเบี้ยรับต่อเงินให้กู้ยืมน้อยกว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เพราะในตารางที่ 5.29 เป็นค่าแสดงถึงอัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมดต่อรายได้ทั้งหมด (Total Operating Expense to Total Revenues Ratio) ซึ่งผลของค่าเฉลี่ยโดยรวมของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งคือ 87.58 หมายความว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งหมดรวมทั้งดอกเบี้ยจ่ายสำหรับเงินที่ธนาคารกู้ยืมมาให้กู้ต่อนั้น เป็นอัตราส่วนเฉลี่ย 87.58 บาท ต่อรายได้ 100 บาท ซึ่งการที่ธนาคารทั้ง 3 แห่ง คือธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) มีแนวโน้มของอัตราส่วนนี้ค่อนข้างต่ำกว่าธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) อาจจะเป็นเพราะว่าธนาคารทั้ง 3 แห่งเป็นธนาคารที่มีขนาดใหญ่ มีสาขาที่มากกว่า และปริมาณเงินให้กู้ก็มีมากกว่า ดังนั้นจึงส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยลดลง และการกู้เงินจากที่อื่นมักจะกู้ได้ในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกว่า และเนื่องจากเป็นธนาคารที่มีสาขา

มาก สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างทั่วถึง หรือทุกกลุ่มเป้าหมาย ทำให้โครงสร้างของเงินฝากที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนต่อลูกค้าเงินฝากจึงต่ำกว่า ส่งผลทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายเรื่องดอกเบี้ยเงินฝากต่ำกว่า

จากการพิจารณาอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง ในช่วงปี พ.ศ.2532 - 2541 จะเห็นได้ว่าธนาคารมีขนาดใหญ่ โครงสร้างของสาขาที่มีมากอย่างธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) และธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) มีความสามารถทำกำไรได้สูง จึงทำให้มีผลตอบแทนในการลงทุนกลับมาสูง และค่าใช้จ่ายดำเนินงานจึงต่ำกว่า สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าธนาคารทั้ง 3 แห่ง มีฐานของลูกค้าที่ครอบคลุม และทำให้สามารถหารายได้จากค่าธรรมเนียมและบริการ กำไรจากการปริวรรตเงินตราได้มากกว่า ซึ่งในจุดนี้ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ซึ่งมีรายได้จากส่วนดอกเบี้ยรับที่สูงกว่าอยู่แล้ว จะต้องพยายามปรับปรุง และเพิ่มขีดความสามารถในการหารายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะทำให้กำไรสุทธิหลังหักภาษีของกิจการเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเป็นการชดเชยจากการหารายได้อันมาจากดอกเบี้ยรับในอนาคตที่มีแนวโน้มจะลดลง อันเนื่องมาจากส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้และเงินฝากลดลง เพราะระบบโครงสร้างของธนาคารจะเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบการแข่งขันที่เสรีมากขึ้น การผูกขาดจะลดลง และนอกจากนี้ธนาคารจะต้องปรับปรุงการบริหารด้านต้นทุนด้านรายจ่ายให้ลดลง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนเงินฝาก อันเป็นผลมาจากที่ธนาคารมีนโยบายในการปรับโครงสร้างเร่งระดมเงินฝากโดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่สูงกว่าจึงส่งผลทำให้ต้นในส่วนนี้ของธนาคารสูง และธนาคารควรจะทำการขยายสาขา และเพิ่มฐานเงินฝากลูกค้าระดับล่างหรือรายย่อยให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์จากการประหยัดจากขนาดของกิจการ

จากการศึกษาวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่ง ในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา สามารถชี้ให้เห็นได้ว่าโดยภาพรวมแล้ว การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ทั้ง 4 แห่งจะไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก ธนาคารมีฐานะทางการเงินที่ดี มีประสิทธิภาพที่สูงในการดำเนินงาน ในเรื่องของทุนและสภาพคล่องของกิจการไม่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงที่ว่าอาจจะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งผลของความสามารถในการแสวงหากำไรของธนาคารดีจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีการเติบโตเป็นอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะมีปัจจัยในหลาย ๆ ด้านที่เข้ามาช่วยอำนวยอาทิเช่น โครงสร้างของตลาดซึ่งเป็นตลาดแบบผู้ขายน้อยรายที่คอยเอื้อประโยชน์ให้แก่ธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นอย่างมาก แม้ว่าในช่วงปี 2540-2541 ผลกำไรของกิจการจะลดลงจนถึงขั้นขาดทุน ทั้งนี้เพราะเป็นปัญหาอันเกิดจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยอย่างมาก และผลของการที่ธนาคารต้องนำเงินมากันสำรองปัญหาของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตามที่ธนาคารแห่ง

ประเทศไทยได้กำหนด จึงส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของสถาบันการเงินโดยเฉพาะในเรื่องของโครงสร้างหนี้ของธนาคารที่เป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย ทำให้ลูกค้าสินเชื่อของธนาคารจำนวนมากประสบกับปัญหาธุรกิจขาดสภาพคล่อง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูง ทำให้กลุ่มธุรกิจต่าง ๆ ประสบกับปัญหาขาดทุนจนกระทั่งจะต้องปิดกิจการลง จึงเป็นผลทำให้หนี้ที่ธนาคารได้มีการปล่อยไปจากหนี้ที่ดีกลายเป็นหนี้เสียของธนาคารในที่สุด อีกทั้งปัญหาของสถาบันการเงินที่มีสะสมอยู่เป็นเวลานานไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกลุ่มเงินทุนหลักทรัพย์ และธนาคารที่ถือได้ว่าเป็นเส้นเลือดใหญ่ที่ช่วยหล่อเลี้ยงเศรษฐกิจของประเทศต้องประสบกับปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างหนักจนทำให้รัฐบาลในชุดปี2540 ต้องได้ออกมาสั่งให้สถาบันการเงินต่างๆ เพิ่มทุนให้ได้ตามกำหนด และเมื่อสถาบันการเงินที่ไม่สามารถทำการเพิ่มทุนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ดำเนินการปิดกิจการธุรกิจทางการเงินที่มีปัญหาลง อีกทั้งมาตราการต่าง ๆ ที่ได้มีการนำออกมาใช้ในช่วงปี2540 ที่รัฐบาลออกมาเพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องของธนาคารให้เป็นไปตามมาตราฐานสากลโดยเฉพาะเรื่องของการต้องกันเงินสำรองหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารตามคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เข้มงวดมเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้ธนาคารไม่สามารถนำเงินส่วนหนึ่งของธนาคารออกมาหาผลประโยชน์ได้ อีกทั้งจากสภาพของเศรษฐกิจที่ถอถอยทำให้ธนาคารเริ่มชะลดการปล่อยสินเชื่อลง เพราะธนาคารไม่สามารถที่จะแบกรับภาระหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารที่มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆในอนาคตได้ แต่ภาพโดยรวมของการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ของทั้ง 4 แห่งยังอยู่ในขั้นที่ดีอยู่ แต่อย่างไรก็ตามธนาคารก็ต้องพยายามเร่งปรับปรุงการดำเนินงานและหามาตรฐานอื่นๆขึ้นมาเสริมเพื่อให้กิจการสามารถดำเนินธุรกิจการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเสถียรภาพ และในอนาคตสามารถที่จะแข่งขันกับสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศได้ในโลกของการค้าเสรี